ÁRA 20 FILLÉR

DEBRECZEN

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda: József kir. herceg-utca 1. (Bikabérház). Telefon: 17-52 és 27-89 (6 mellékállomás)

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ
XXI. évf. 108. 1944. május 13 szombat

Előfizetési ár: havonta 5.20 P, negyedévre 15.— pengő. — Egyes szám ára: hétköznap 20 fillér, vasárnap 40 fillér.

A társadalombiztosítás reformja

A társadalombiztositási önkormányzatok feloszlatásával kapcsolatban kormány-nyilatkozat jelent meg, mely bejelenti, hogy a kormány tervei között szerepel a társadalombiztositás időszerű reformja. A kormány a betegségi biztositas körében a gyógyszolgáltatások (orvosi szolgalat, gyogyintézeti apolas stb.) javitását, a túlzottan központositott ügyvitelnek és a betegellátasnak egészségesebb, kisebb egységekre bontását, a járadékbiztositások körében pedig a szolgáltatások jelentékeny emelését kivánja sürgosen megoldani. Éppen ezért szamitasokat végeznek arranézve, hogy mily módon és milyen költséggel lehetne az öregségi rokkantsagi, valamint az özvegyi és árvajáradékokat, továbbá a bányanyugbéreket felemelni. Elhatározott szándéka továbbra a kormánynak az is, hogy az öregségi biztositas 65 éves korhatarat 60 evre szallitja le s ezzel a munkásság régi méltányos kivánságát teljesiti. Az erre irányuló technikai előmunkálatok máris folyamatban vannak. Ami a háztartási alkalmazottak szociális biztositását illeti ezeknek az alkalmazottaknak öregségi és rokkantsági kötelező biztositását a kormány junius 1. napjával be fogja vezetni.

A dolgozók társadalma legnagyobb örömmel veszi tudomásul ezt a bejelentést, melyben bizonyitékát látják annak, hogy *a kormány szociális vonalon a munkásság megsegitésére és felemelésére törekszik.*

Régen vajudik már nálunk a társadalombiztositás reformja és valóban elsőrendű szociális teendőt végez a kormány, mikor ennek a problémának gyökeres megoldását keresztül viszi. Az pedig nemzeti követelmény, hogy ennek a nagy szervezetnek önkormányzata korszerű nacionalista és szociális szellemben működjék.

Az a gigantikus küzdelem, mely most az egész világot megrázkódtatja a szociális kérdéseket állitja előtérbe. *A vér és vas tengeréből egy igazságosabb, szociálisabb társadalomnak, a munka felsőrendűségének kell kiemelkednie.* Am nem lehet minden reformmal várni a háború győzelmes befejezéséig, a sürgős javitásokat már is el kell végezni a szociális gondoskodás terén.

Ebben a vonatkozásban valóban az *ÖTI-in, a MABI-in és más hasonló intézményeken keresztül lehet leginkább a sürgös segités munkáját elvégzi.* A dolgozók ezeken az intézményeken keresztül kapják meg a segitséget betegség, baleset, rokkantság, öregség esetére. Sok kivánni valot hagyott fent a társadalombiztositó intézmények funkcioja. A gyakorlatban az intézményben kifejezett gondolat nem valósult meg teljes mértékben. Ezt a hiányosságot pótolja most a kormányzat, mikor szellemben és gyakorlatban korszerűsiteni fogja az intézményt.

Különösen üdvös szándék az öregségi biztositás korhatárának 65. évről 60 évre való leszállitása. Hányszor hangzott el arre vonatkozólag alaposan megokolt kivánság. Hiszen munkás ember már 14—15 éves korában kezd dolgozni, ötven évig kell munkában állnia, hogy elérje a hatvanöt évet. Mennyire jogos, hogy ezt az időt öt évvel megrövidítsük és a munkás, ki egész életét sokszor igen nehéz fárasztó és egészséget rabló munkában töltötte legalabb jó néhány évig élvezze a munka évtizedeinek gyümölcsét, a jól megérdemelt nyugalmat. Ugyan csak magyar szivből sugallt szándéknak tartjuk, hogy a háztartási alkalmazottakat is beveszik az öregségi és rokkantsági biztositas áldásaiba. Nem kerül koldus sorsra ezután majd negyven ötven éven át szolgáló háztartási alkalmazott, hanem neki is nyugodt öregsége lesz.

Ime a szociális gondoskodás épületét a kormányzat minden vonalon kiépiteni kivánja. Éppen ez a dicsérendő szándék sugallja azt a gondolatot, hogy *nem e volna helyénvaló már most megvalósitani a munkanélküliség elleni biztositást és* beleilleszteni a társadalom biztositás rendszerébe. Jöhetnek idők, mikor a háborúból folyó munkaerőkereslet alaposan megcsappan és komoly gond lesz a munkanélküliség. Erre is idejében kell felkészülni.

Mindenesetre a közvélemény széles rétege a legnagyobb helyesléssel látja a kormányzat tevékenységét a szociális vonalon. A nemzet érdeke a szociális gondoskodás minél tökéletesebb kiépitése, hiszen a *szociális biztonság a nemzet biztonsága.*

Kormányrendelet a zsidókra megállapított személyi kivételek egységesítéséről

Heves harcok kezdődtek az olasz fronton

Keleten a Dnyeszter alsó folyásánál hét orosz hadosztályt vertek szét a németek -- Berlin: A török szerződésszegés ügye diplomáciai útra terelődött -- Német illetékes hely az angolszászok és a szovjet ultimativ nyilatkozatáról

AZ OLASZORSZÁGI HADSZINTÉREN hónapok óta tartó viszonylagos „cseendes" harcmodor nak vége szakadt. Mint az „Interi" közli, az olaszországi déli arcvonalon csütörtök délután óta a Garagliano alsó folysáánál heves harcok folynak. Ezeket a félreismerhetetlenül az angol-amerikajak által régóta tervezett új áttörési kísérletek bevezető mozzanataként kell tekinteni. Az 5. hadsereg csütörtökön a késő délutáni óráktól kezdve erős tüzérségi tűz után egész sor felderitő előretörést végzett. Az előzőnlő katonák megkísérelték, hogy a német előterep előtt fekvő akna- és akadályövezetet kitapogassák, hogy azután befészkelhessék magukat. Összefogott elhárító tűzzel mindenütt elüztük őket. Pénteken kora reggel az angol-amerikaiak folytatták előretöréseiket. A harcok a legnagyobb hevességgel fokozódtak. A német előőrsök szivós ellenállást tanusitottak. A német ütegekkel való együttműködésben sikerült a parti úton az angol-amerikaiakat számszerű fölényük ellenére már az akadályövezet előtt jelentékeny vérveszteségek mellett visszaverni. Castelforte térségében az amerikai tartalékok erős odavonása folytán a harcok különösen kemények voltak. A német előtéri csapatok felszabadításuk teljesítése után visszatértek az első biztosítási vonalra. Az utánuk nyomuló amerikai alakulatok az ilymódon tüzérségileg régóta megjavított zárótűz-négyzetekbe rontottak és a legsúlyosabb veszteségeket szenvedték. A délolaszországi arcvonal többi szakaszáról jelentik, hogy az előzönlő csapatok eredményteleu előretöréseket intéztek a nyugati Appeninekben. A középső Appeninekben a német csapatok hegyi állásokba vonultak és négy hónapon át erősen védelmezett előterepüket kiürítették. A nettunoi hídfőállásban az eddigi harci tevékenység az angol-amerikajaknak több eredményteleu előretörésére szoritkozott.

PAPEN NAGYKÖVETNEK TÖRÖKORSZÁGBA VALÓ VISSZATÉRÉSÉVEL és a német állásfoglalást tartalmazó jegyzék átnyujtásával kapcsolatosan a berlini Wilhelmstrassen megállapitják, hogy ezzel a török szerződésszegés ügye diplomáciai útra terelődött. A tárgyalásokat a sajtó kizárásával fogják lefolytatni. A német-török barátsági egyezmény sorsa, illetve a német-török viszony további alakulása Papen nagykövet tárgyalásainak kimenetelétől függ.

ANGLIA, AZ EGYESÜLT ALLAMOK ÉS A SZOVJET-UNIÓ — az angol hirszolgálati iroda jelentése szerint — ultimativ formában kiadott nyilatkozattal állitották Magyarországot, Romániát, Bulgáriát és Finnországot a válasz elé, hogy vagy kiválnak azonnal a háborúból, vagy pedig Németországgal együtt elpusztulnak. Ugyanez a felszólítás egyértelmű azzal a követeléssel, hogy az érdekelt országok szolgáltassák ki magukat önként a bolsevizmusnak — jegyzik meg a felszólítással kapcsolatosan illetékes német helyen.

A SVÉD SAJTÓ HIRES SEMLEGESSÉGE ÉS OBJEKTIVITÁSA az utóbbi hetekben velünk, magyarokkal szemben valahogyan nem nagyon érvényesül. Lehetséges ugyan, hogy a háborús viszonyok következtében túlkevés szavahihető hir érkezik Stockholmba, de annál valószínűbb, hogy az angolszász propaganda tengelyellenes „fáradozásai" néhány, eddig közismerten tárgyilagos svéd publicistát is saját érdekszférájába vontak és ezzel megszüntnek tekinthető az őszinte semlegesség. Gunar Müllern, az „Aftonbladet" ismert publicistája éppen a napokban kirivó példát mutatott ebben a tekintetben. Müllern egy belpolitikai helyzettel foglalkozott és egyéni birálatot gyakorolt. Ez lehet az ő nézete, vagy meggyőződése és ezért itt nehéz a rossz akaratot rábizonyitani. Szerencsére azonban ugyanezen cikk másik részében konkrét kérdésekkel is foglalkozik és kihangsúlyozza, hogy Magyarországon az utolsó hónap folyamán a bankjegyforgalom 89 millió pengővel növekedett. Itt a cáfolat már könnyebb, a szám ugyan pontosan egyezik, ezzel szemben a derék svéd publicista egész egyszerüen elcserélte, mivel a Nemzeti Bank mindenhol olvasható kimutatása szerint a bankjegyforgalom 89 millió pengővel csökkent. Egyenesen hálásak lehetünk a svéd szerkesztőnek, hogy ezzel a számadattal leleplezte cikkének értékét és saját jól informáltságát, mert ezk után már a nagyközönség is tisztábban látja cikkének valódi célját.

„VALAHONNAN ANGLIÁBÓL, a második arcvonallal kapcsolatos polgári ügyek központjából", „az Anglia szivében levő titkos kiképzőtérrel folytatott megbeszélések alapján" az invázió főparancsnoka megigérte a menekült kormányoknak, hogy a lehető legrövidebb időn belül átadja nekik a felszabadított országok közigazgatását. Ha ehhez még hozzáfűzzük, hogy „Eisenhower legfelsőbb törnokai között hármat a polgári ügyek vitelével megbizott", már teljesen átérezzük Eisenhower eddigi teljesítményeinek világraszóló jelentőségét és felismerjük végre, miért nevezték ki öt mostani állásába. Nyilván azért, mert máskülönben nem egykönnyen találtak volna megfelelő személyiséget, ki nyilatkozott volna a menekült kormányoknak, valamint a többi hasonló fontos ügyek elintézése céljából, ha nem lehetett volna hétről hétre újabb al- és helyettes alparancsnokokat kinevezni és ezt a bizottsággal közölni. Semmiesetre sem lehetünk hivatottak arra, hogy Eisenhowerék katonai erejét felbecsüljük, ugyanigy nem a mi dolgunk, hogy birálat tárgyává tegyük az angolszász közös főparancsnokság hadászati elgondolásait. Annyit azonban innét is nyugodtan megállapithatunk, hogy az invázói állandó heigérése mellett, amelyet eddig sohasem követett valami kézzelfogható cselekmény, már egyenesen nevetségesen hat Eisenhower említett nyilatkozata, amelyben mindenről van szó, csak pont a lényegről nem, hogy tudni illik egyelőre még áll az Atlantifal s először is át kellene jönniök a kontinensre, hogy azután jogosan tehessenek ilyen nyilatkozatot.

Német hadijelentés

Berlin. A Führer főhadiszállásáról jelentik a Német Távirati Irodának, a véderő főparancsnoksága közli:

A Szebasztopolitól nyugatra lévő megszükitett hidfőnkben a német-román kötelékek csütörtökön is szivósan ellenálltak a túlerővel rohamozó ellenségnek és több páncélost elpusztitottak Taupse előtt egy tengeralattjáró elsüllyesztett egy bolsevista torpedónaszadot.

A Dnyeszter alsó folyásánál lévő ellenséges hídfő csütörtökön már jelentett szétverése alkalmával a Buchenhagen gyalogsági tábornok parancsnoksága alatt álló csapatok *hét ellenséges lovashadosztályt, valamint egy tüzérségi és egy légvédelmi tüzérségi hadosztály részeit verték szét.* A bolsevisták ezrei estek el és azonkivül 260 foglyot, több mint 600 lovaget és granatvetőt, 334 géppuskát, valamint sok más fegyvert és hadianyagot vesztettek.

A Polocktól délre fekvő hadtápterületen a hadsereg és a rendőrség kötelékei benszülött önkéntesekkel karöltve, rossz időjárási és nehéz terepviszonyok közepette a légi erő harcai és csatarepülőktől kiválóan támogatva, három hétig tartó súlyos harcokban erős szovjet bandákat kerítettek be és vertek

Estefél 9 óráig!

szét. Az ellenségnek nagy és veres veszteségei voltak. Több mint 6 ezer halottat számoltunk össze, 6.700 foglyot ejtettünk, 102 bandatábort, 264 erődöt és harci állást romboltunk szét és nehéz és könnyű fegyvert, valamint nagymennyiségű hadianyagot zsákmányoltunk, vagy semmisítettünk meg.

Azoknak a megismételt támadásoknak a során amelyeket a bolsevista repülők, egy az észak norvég partok előtt hajózó német karaván ellen hajtottak végre, vadászaink és a hajók légvédelmi tüzérei 16 ellenséges repülőgépet lőtek le. Egy biztosító járművünk elveszett.

Olaszországban Apriliától délre és a gaetai öböltől keletre az ellenség sok kisebb támadást intézett. Ezeket azonban az ellenségnek súlyos és véres veszteségeket okozva, visszavertük. Könnyű német tengerészeti erők az Adrián elsüllyesztettek egy nagyobb ellenséges motoros hajót.

A balkáni kommunista bandákkal folyó harcokban a Nickel altábornagy parancsnoksága alatt harcoló és német kiképző személyzettel ellátott 392. szhorvát gyalogos hadosztály az utolsó négyhónap alatt a horvát anyaország nagyrészét felszabadította. A kommunisták ezekben a harcokban háromezer halottat és 1200 foglyot vesztettek, továbbá 16 löveget, 184 géppuskát, sok ellátó raktárt és lőszert zsákmányoltunk, illetve megsemmisítettünk.

Német torpedóvetőrepülőgépkötelékek május 12-én este az Algirtól keletre elterülő tengerrészen megtámadtak egy ellenséges utánpótlási hajókaravánt és elsüllyesztettek 7, összesen 49 ezer tonnányi teherhajót és egy rombolót 12 összesen 86 ezer teherhajó, egy nagyobb tartályhajó egy könnyű cirkáló és két romboló megrongálódott.

Északamerikai bombázók csütörtökön késő délután délnyugát németországi helyiségeket támadtak meg. Elsősorban Saarbrückenben keletkeztek károk és a lakosság körében veszteségek. 31 ellenséges repülőgépet semmisítettünk meg. A megszállt nyugati területek ellen intézett éjszakai támadások során 16. repülőgépe lelőttünk.

Előőrs hajóink a május 11-ére virradó éjszakán a holland partok előtt két brit gyorshajót, olyan súlyosan megrongáltak, hogy elpusztulásukkal számolni kell. Egyik előőrshajónk elsüllyelt. (MTI)

Legújabb jelentés a keleti frontról

Berlin, május 12. Interinf jelenti a keleti front helyzetéről. A Krim félszigeten a román és német csaaptoknak 11-én és péntekre virradó éjszaka kemény és rendületlen ellenállása következtében sikerült a bolsevista támadásokat ujból sikeresen elhárítani A bolsevisták hiába kiserelték meg a megerövjdítet német állásokat, amelyek a kikötőhely fedezésére szolgáló hídfővel érnek el, benyomni, vagy pedig áttörni. A kikötőhelyről való elszállítás erős vadászrepülő és német védelmi erők, valamint német és román tengeri erők bevetése mellett tegnap is tartott anélkül, hogy a bolsevisták zavaró kísérletükkel sikereket érhettek volna el.

Az alsó Dnyeszter mentén fekvő szovjet hídfők kiürítésénél a német és román támadócsapatok elérték a folyó nyugati partját s ezzel a német állások jelentős megszilárdulását érték el. A Szereth középső folyásánál a bolsevisták kétszer támadtak ezrednyi kötelékekkel. Egyes helyi betöréseket azonnali ellenlökéssel kiegyenlítettünk és ezenfelül a német állások további javítását kényszerítettük ki.

Eredményes német-magyar támadások

Berlin. (Interinf) :A kárpátok előterében kolomeától nyugatra fekvő térségben német és magyar csapatok támadó vállalkozásaikat eredményesen tovább folytatják. (MTI)

Nyugati légiharcok

Berlin. (Interinf): A pénteken delben Nyugatnémetország felett német vadászkötelékek és északamerikai bombavető alakulatok között kifejlődött légiharcok során a német vadász rombolórepülők folytatták támadásukat a továbbrepülő ellenséges kötelékek ellen. Thüringia déli részei felett az északamerikai kötelékek vesztesége már súlyos volt, még mielőtt bombáikat egyáltalán ledobhatták volna. A Frank tartományok felett az északamerikai nagytávolságú vadászok egyrésze kénytelen volt visszaforlulni úgy, hogy csak néhány vadászgép maradt maradt a négy motoros bombavetőgépek védelmére. A légiharcok délután még folyták és újból fellángoltak Thüringia, valamint a német középhegység vidéke felett. A legtöbb elpusztított északamerikai bombavetőgép legénységének nem maradt ideje, hogy ejtőernyővel kiugorva, mentse életét. Valószínű tehát, hogy az északamerikai pilóták nagy százaléka életét vesztette. (MTI)

A Vatikán nem tárgyal Sztalinnal

Róma. (Német TI): Jól értesült vatikáni forrásból származó értesülések szerint a Vatikán városban leszögezték, hogy a szentszék kezdeményezésére nem történt semmiféle közeledési kísérlet Sztalinnál. Senkit sem laikust, sem papi férfiút nem bizott meg a vatikán azzal feladattal, hogy a szentszék nevében és számlájára tárgyaljon (MTI)

Bolsevista terror Galiciába

Berlin, május 12. Wechter galiciai kormányzó, ujságírók előtt ismertette a galicjai viszonyokat. Emlékeztetett az 1939—1941 évi bolsevjsta terrorra, a lembergi véres pincékre, ahol ezer számra mészárolták le az ukránokat és a lengyeleket, Amikor a német csapatok kelet felé előretörtek, a lakosság ujjongó lelkesedéssel üdvözölte őket, Galicia sohasem virágzott még fel olyan rövid idő alatt, mint a német közigazgatás vezetés két és félesztendeje alatt, 1944 elején újból betört a bolsevizmusa és ugyanolyan véres terrort fejtett ki, mint előző években. A szovjet csapatok kirabolták a lakosságot, erőszakoskodtak a nőkkel, lemészárolták a menekülni igyekvő ifjúságot, a férfi lakosságot 15—65 évig gyorsan felállított kötelékbe kíméletlenül halálba küldték, a nőket munkás zászlóaljba osztották be és elhurcolták keletre. Ahol a német katona visszaszorította a bolsevistákat kelet felé, ott a lakosság megint felszabadítóként fogadta a németeket.

Sulyos büntetés vár a hadiüzemet elhagyó munkásokra

A debrecni rendőrségre feljelentés érkezett olyan munkás ellen, akit a népmozgalmi hivatal útján népmozgalmi szolgálattételre hívtak be vasúthoz, postához és más hadiüzemnek tekintendő helyre s akik tájékozatlanságból munkahelyüket elhagyták. Az ügyben meg indult a nyomozás és súlyos büntetés vár a hadiüzemi munkahelyét elhagyó munkásra.

Kitünő
ASZTALI BOR
1 liter 4·80
Kontsek Géza Krt.
Kossuth utca 15 sz.

Baky államtitkár: nem a politikai harcok korát éljük

A székesfehérvári főispáni beiktatáson beszédet mondott **Baky** László belügyi államtitkár:

— A most folyó háború életért, vagy halálért folyik — úgymond. **Más választásunk nincs: győzni, vagy meghalni.** A hatalmas küzdelem két arcvonalon folyik. Odakint a keleti fronton honvédeink harcolnak becsülettel, itthon a dolgozó társadalomnak szilárdan kell tartania a belső frontot.

— **Erről a helyről felhivom** ennek a városnak és az egész ország lakosságána a figyelmét, — **hogy ma nem a politikai harcok idejét éljük. Testvéri összefogásra van ma szükségünk mert csak közös erővel tudjuk kivivni az életet hozó győzelmet.**

— Mindnyájan tudjuk kötelességünket. A kormányzat mindent elkövet, hogy lehetővé váljék a **nemzet társadalmának egységes összefogása.** Ez az oka annak, — hogy alaposan és véglegesen megoldjuk a zsidókérdést. A mgayarság évszázadokon át növelte magában ezt a mételyt. Ez a métely volt az, amely megbénította a magyarságot, amely megakadályozta abban, hogy egységes legyen. **Állitom, hogy a magyar széthúzásról szóló turáni átok nem létezik.** Ez nem volt más csak zsidó propaganda. Turáni átok nincsen. Ez ellen tiltakozunk és be fogjuk bizonyitani, hogy a zsidó métely nélkül erösek és egységesek leszünk és ki fogjuk vivni a végső győzelmet.

A kormányzat azonban nagyon jól tudja, hogy nemcsak a zsidókérdés az egyetlen fájó problémánk megoldásra váró szociális kérdéseink is vannak. Rövidesen napvilágot látnak majd azok az intézkedések amelyek alapján **ebben az országban becsületes** munka után mindenki tisztességesen meg fog élni. **Társadalmi osztályokat nem ismerünk, csak hű magyarokat, tekintet nélkül arra, hogy kérges kézzel a mezőn dolgozik-e, a gyárban a munkapad mellett, vagy az íróasztalnál végzi feladatát. Nincs közöttünk különbség, csak egyféle. Elvégzi-e valaki kötelességét, vagy nem végzi el.**

Sztójay miniszterelnök és Szász iparügyi miniszter megtekintettek egy pestkörnyéki hadiüzemet, együtt ebédeltek a munkásokkal

Sztójay Döme miniszterelnök és Szász Lajos iparügyi miniszter tegnap váratlan látogatást tettek egy pestkörnyéki hadiüzemben. A miniszterelnök helyszinen akart tanulmányozni a hadiüzemi munkásság hangulatát, munkakészségét, kívánságait, magatartását. — Azért érkeztek minden előzetes értesités nélkül, hogy semmiféle előkészület ne történjen.

Meglátogatták a gyár termeit Elsőnek a hatalmas étkezőtermen mentek át, ahol ízletes ételüket fogyasztották a munkások. Beszédbe egyeledett velük, a munkások nagyon megvoltak elégedve jóizü és tápláló, vitamindús ételükkel. Az éjszakai légiriadókat már megszokták. Pillanatnyilag az öltözködés és cipő a legnagyobb gondjuk és nagy megnyugvással vették tudomásul hogy az iparügyi miniszter már megtette a szükséges intézkedéseket, hogy a munkásság megfelelő olcsó árban rövi didő alatt megkapja ezeket a dolgkat.

Végig mentek a gyár szociális létesitményein. Világos tágas rajzterem, oktatóterem, ötezerkötetes könyvtár, tanoncotthon fogadta a miniszterelnököt és minisztert. A tanoncműhelyen és a nők munkatermén is végigmentek a látogatók elbeszélgetve a munkásokkal.

Sztójay miniszterelnök nagy megelégedéssel állapitotta meg, hogy a munkásság hangulata töretlenül jó, politikai vonalon meg bízható és jó keresztények és jó magyarok.

— Mi viszont azon dolgozunk — mondotta a miniszterelnök — hogy a munkásság életstandardját megerősitsük. Várják meg bizalommal az iparügyi miniszterúr errevonatkozó, már folyamatba tett intézkedéseit.

— Köszönöm a kitartásukat, szorgalmukat és becsületességüket — köszönt el a miniszterelnök.

Mennyit keres havonként kérdezte az egyik munkástól?

— Nyolcszáz pengőt.

— Örnagyi fizetés jegyzi meg a miniszterelnök. — De így van jól. A szociális vonal szolgálása a legfontosabb.

Itt reménytelenek a röpcédulák. A szabotázsra izgató angolszász röplapokat beszolgáltatták, sőt a szabadságban levő munkások bevonultak, a röpcédulázás után, nehogy olyan színbe tünjenek fel mintha ki akarnák vonni magukat a munkából.

A munkások asztalánál, az óriási ebédlőteremben, 500 munkás és munkásnő között jóizüen fogyasztotta el a miniszterelnök és miniszter is az ízletes üzemi ebédet. Szász miniszter közben a munkásság érdekképviseleti szervezetének előkészitéséről beszélt. A miniszterelnök megkapó szavakkal búcsúzott:

— **Magyar testvérek! mondotta köszönöm, hogy nálatok őrhetetlen hazafias érzéssel, kitűnő szellemmel, nemzeti kötelesség tudással és teljesítéssel találkoztam.** Mi valamennyien az ország jövőjéért küzdünk. Szemtől szembe láttam hogy fiatalok, öregek egyformán biznak a jövőben, felismerte a helyzetet, hogy a bolseviz mus ide jöhetne, elsüllyedne megsemmisülne a nemzet velünk együtt. A kormány első feladata a honvédség ellátása, erősítése, utánna a munkásság következik.

— Nagyon köszönöm mindezt testvéreim — fejezte be szavait a miniszterelnök, aki 20 perc mulva már ismét a miniszterelnökségen folytatta munkáját.

Hogyan védhetjük meg a gabonatermést a légitámadások okozta tűzveszéiytől?

A légitámadások folytatódásánál számolni kell azzal, hogy az ellenség a lábon álló és betakarított mezőgazdasági terményeket pusztitására is törekszik. E károk megakadályozására mindent el kell követni, főleg pedig olyan intézkedéseket előre foganatositani, amelyek a tűzveszélyt a legkisebb méretekre csökkentik,

Az eddig tapasztaltak szerint a különböző sajtóeszközök csak akkor fejtik ki hatásukat, ha teljessen, vagy túlérett állapotban levő gabonatáblára esnek. A legcélravezetőbb védekezés tehát, ha idejében aratunk. A teljes érés bevárása előtt végzett aratás a termés mennyisége és minősége szempontjából is előnyös, ezért ezt a földmivelésügyi minisztérium amugy is már régóta ajánlja a gazdák figyelmébe.

A gabonaféléknek idejében való aratása fokozottan kivánatos a légiveszély kockázata miatt és ez sokkal jobb biztositékot nyujt a lábonálló gabonáknak a tűzveszélytől való megmentésére, mint az a többféle ajánlott eljárás, hogy a gabonatáblákon csapásokat hasitsanak ki s ezáltal a még be nem érett gabona zölden való levágásával a terméseredményt csökkentsék. Legfeljebb akkor lesz célszerű a már viaszérésben levő gabonából sávokat kikaszálni és ezeket rögtön felszántani, ha elháríthatatlan okból az egész táblát nem lehet idejében learatni.

Nagyon fontos ezenkivül a kereszteket **úgy összerakni, hogy a soraikat gyakrabban nagyobb közök szakitsák meg. Ebben az esztendőben a tűzveszély elhárítása szempontjából is okvetlenül szükséges a mielőbbi tarlószántás de nemcsak a keresztekkel párhuzamosan, hanem azok sorai is meg kell barázdákkal szakitani.**

Nemcsak a gabonafélék, hanem a széna betakarításánál is törekedni kell, hogy a kazlakat és az asztagokat több helyen rakjuk. Ez a gabona összehordásánál eddig is szokás volt, de az idén még jobban több helyen kell összehordani nemcsak a gabonát, hanem a szénát is. A cséplést az eddiginél is megosztottabban, több helyen kell végezni, még pedig lehetőleg minél többet keresztből kell csépelni. Az eddiginél több közös szérűt is kell létesiteni. A községek területére, az udvarokba csak az elkerülhetetlenül szükséges legkisebb mennyiségü szénát, szemesgabonát, vagy szalmát szabad behordani, hogy a falvak tűzveszélyét csökkentsék.

Helytállás

nem új szó, csak értelme lett való ban helytálló azokban az eseményekben, melyek rohamva jönnek elő megzavarni a mindennapi élet megszokott folyását. Nem kell sokat töprengeni az adott esetekben, csak egész természetesen helytállani. A magyar embernek különös sajátsága, hogy különben lassúnak tetsző gondolkodása mellett hamar feltalálja magát és bátor, mondjuk tud helytállani a legveszélyesebb körülmények között is. Honvédeink — akik a polgári életben nyugodtan foglalkoznak munkahelyükön, azért ott is helytállva — az egész küzdő emberiség előtt bátran megállják helyüket.

A helytállás tehát nem elvont fogalom, hanem élmény, amit személyes megtapasztalás útján lehet mások javára hasznositani. A maga helyén megálló ember nem hősködő, nem is történő, nem alakoskodó és hizelgő, de kötelességét hiven teljesitő. Van célkitüzése és eszménye. A helytállást nem lehet elmélet útján tanitani, de példával megmutatni igen. Minél több ember állja meg a helyét egy közösségben, annál szilárdabb annak a fennmaradása. Gondoljunk a bombatámadásokra, ahol az emberek helytállanak, ott nem lesz úrrá a kétségbeesés. A helytálláshoz szükséges a lélek ereje, mindenekfelett a hit. Nyilatkozatában azt mondja egyik olasz protestáns püspök, hogy koldusok lettek, de épp ezáltal váltak hitvallókká. Az ige szolgálatára elöállottak a nyugdijban levő lelkészek is, a próbák alatt megifjodva szolgálják Krisztust. Helytállanak! Ezeknek nem árthat senki és semmi. Helytállónak és hitvallónak ma egy a jelentősége. Akinek nincs hite, nem lehet helytálló ereje sem.

A helytállás tehát szilárdságot is jelent, mint a tengerből kiemelkedő szirtek fentállanak a megmegújuló hullámverés között. A nádszál és hinár együtt mozog a légáramlattal vagy a hullámzó víztömeggel. A szikára épiteni lehet, de fövenyre nem. Azok az emberek, akik megállják helyüket a kötelességteljesitésben, országépitők és fenntartók.

Nem elfogultság, de le nem tagadható tények mondatják velünk, a magyar nemzet mindig helytállott a nagy veszedelmek között. Átcsapott rajta sokszor a nagy áradat, végigseperte élethajóját a vihar. Erdeit megtépték zúgó fergetegek, de megállotta helyét, mert amikor hitének fénye halványulni kezdett, támadtak olyanok, akik a tűz erejét felélesztették élettük odaáldozásával, hogy legyen ragyogó a magyar égbolt. A szél zúg, a nádszállak már hajtogatják fejüket ide-oda. Az erősek bátran várják a vihar kitörését, helyt fognak állani!

Sztójay miniszterelnök nyilatkozott a belpolitikai egységfrontról és elismeréssel szólott a munkásság helytállásáról

Budapest, május 12. A Magyar Elet Pártja törvényhozó tagjai, mint a heti klubnapokon általában, csütörtökön este is igen nagy számban gyültek össze a párt Akadémiai-utcai székházában. Jelen voltak: Tasnádi Nagy András a képviselőház elnöke, a kormány tagjai, közöttük Szász Lajos, Antal István és Jurcsek Béla miniszterek, vitéz Törzs Tibor, a képviselőház alelnöke vitéz Bonczos Miklós és Kiss Endre államtitkárok, gróf Teleki Béla vezetésével sokan voltak jelen az Erdélyi Párt tagjai közül is.

Sztójay Döme miniszterelnök, Huszovszky Lajos miniszterelnökségi államtitkár, kíséretében az esti órákban érkezett a pártba, ahol a párt tagjainak élén gróf Teleki Mihály a párt ügyeinek vitelére legutóbb kiküldött háromtagú bizottság elnöke fogadta.

A párt tagjai körülvették Sztójay Döme miniszterelnököt, aki az időszerű kérdésekről megindult eszmecsere során tájékoztatást adott a párt tagjainak. A miniszterelnök mindenekelőtt bizakodással nyilatkozott arról, hogy az egységes belpolitikai front megteremtésére irányuló törekvések meghozzák a felelő megoldást.

— Ma minden erőt — mondotta a miniszterelnök egyebek között — a közös célra, a háború győzelmes befejezésére kell fordítanunk. A kormány minden tagját az a törekvés hatja át, hogy rendelkezésére bocsássa mindazt, amire a háború győzelmes befejezése érdekében szüksége van. A termelő munka teljes erővel folyik és minden igyekezetünkkel fokozására törekszünk.

A továbbiakban beszámolt a miniszterelnök arról a látogatásáról, amelyet az iparügyi miniszterrel együtt csütörtök délelőtt folyamán egy Budapest-környéki gyárban tett és tapasztalatai alapján a legnagyobb elismeréssel szólt a munkásság helytállásáról, arról a munkáról, amelyet a kötelesség teljesítésen túl szívvel lélekkel végez, nemkülönben arról a példás szociális szellemről is, amelyet ebben a gyárban a munkásság irányában a vezetőség részéről tapasztalt. Hangsúlyozta a miniszterelnök, hogy a kormány a szociális vonalon maga is a munkásság megsegítésére törekszik s az iparügyi miniszter ennek megfelelően foglalkozik a munkáskérdések szerves megoldásával.

A miniszterelnök tájékoztatásáért a párt tagjai nevében gr. Teleki Mihály mondott köszönetet.

Sztójay Döme miniszterelnök hosszabb időt töltött még a párt tagjai körében, majd Tasnádi Nagy Andrással, báró Vay Lászlóval és gróf Teleki Mihállyal folytatott megbeszélést s a késő esti órákban hagyta el a párthelyiséget.

Megjelent a minisztérium rendelete, mely egységesíti a zsidókra megállapított személyi kivételeket

A hivatalos lap szombati száma közli a m. kir. miniszterium rendeletét, amely a zsidókra vonatkozólag 1944 március 22-ike óta megjelent rendeletekben **a zsidókra megállapított személyi kivételeket egységesíti.** Hangsúlyozni kell tehát, hogy itt nem a nem zsidó és zsidó fogalmának új megh**a**tározásáról van szó, az továbbra is marad az eddigi keretek között, hanem csupán a jogszabályok szerint zsidónak minősülők soraiból kiemelt személyek (úgynevezett kivételezett zsidók) köre kerül az egységes szabályozás alá.

A rendelet szerint a kivételezetteknek egy szűkebb és egy tágabb személyi köre van.

I. A kivételezett személyek szűkebb köre mentesül a közszolgálati és ügyvédi rendelet, a sajtókamarai, a színművészeti és filmművészeti kamarai rendelet egyes rendelkezései alól, továbbá a rádiórendeletnek, a gyógyszertári jogosítványokra vonatkozó rendeleteknek, a zsidó vagyonzárlati rendeletnek, az egyesületi rendeletnek, az értelmiségi alkalmazásra, végül a hasznothajtó jogosítványokra vonatkozó rendeletnek a zsidókra megállapított rendelkezései alól.

A kivételezettek eme szűkebb személyi köréb ea következők tartoznak:

1. Az, akit az 1914—18. évi háborúban az ellenség előtt tanusitott vitéz magatartásáért arany, vagy legalább két ízben I. osztályú ezüst vitézségi éremmel, vagy mint főtisztet a kardokkal ékesített III. osztályú vaskoronarenddel, vagy ennél magasabb, vagy ugyancsak kardokkal ékesített kitüntetéssel, vagy mint törzstisztet kardokkal ékesített III. osztályú vaskoronarendnél magasabb, de ugyancsak a kardokkal ékesített kitüntetéssel tüntettek ki, valamint az ekként kitüntetett — akár nem zsidó, akár zsidó személynek — vele együtt élő feleségére vagy özvegyére, vagy gyermekére.

2. Az, aki az 1914—18. évi háborúban vagy a honvédelemről szóló 1939. évi II. tc. alapján teljesített katonai szolgálata következtében — ide nem értve a kisegítő szolgálatot — I. vagy II. járadékosztályú, tehát 100 vagy 75 százalékos hadirokkant), vagy olyan járadéknélküli ínhasználatra jogosított hadirokkant, akinek hadieredetű fogyatkozása legalább 75 százalékos, valamint az ilyen (akár nem zsidó, akár zsidó) személynek vele együtt élő feleségére az özvegyére és a gyermekre akkor, ha a hadirokkant 1939 január 1-én életben volt.

3. Az, aki ellenforradalmi, továbbá a visszacsatolt területi érdemei alapján az Országos Vitézi Széktől, a felvidéki minisztertől, a kárpátaljai kormányzóbiztostól, vagy a miniszterelnöktől annakidején mentesítést kapott. Ezeket a mentesítő okiratokat egyébként a belügyminiszter felülvizsgálja és új mentesítő okiratokat is adhat ki.

4. A jelenlegi háborúban hősi halált halt, avagy a jelenlegi háborúban teljesített katonai (nem kisegítő) szolgálat teljesítése közben eltünt személy özvegyére és árvájára, illetve feleségére és gyermekére.

5. A Magyarországon tartózkodó azokra a külföldi állampolgárokra, akik külföldi állampolgárságukat a külföldieket ellenőrző országos központi bizottság az illetékes külképviseleti hatóság megkeresése alapján az erre a célra kiállított tanusítvánnyal igazolják, feltéve ,hogy viszonosság áll fenn e tekintetben azzal az állammal, amelynek a zsidó állampolgára.

Mindezek a rendeletek általában megfelelnek az eddigi jogszabályoknak, illetve a változás annyi, hogy a hadirokkant, amennyiben rokkantsága kisegítő szolgálat teljesítése közben keletkezett, nem mentesül. A mentesített hadirokkantak hozzátartozói pedig csak akkor mentesülnek, ha a ha a hadirokkant életben van, vagy legalább is 1939 január 1-ig életben volt.

Megszigoritja a kedvezményeket a rendeletnek még az a rendelkezése is, amely szerint a mentesített személy által 1944 március 22-ike után kötött házasság a házastársat és az ilyen házasságból származó gyermeket már nem mentesiti.

II. **A kivételezett személyek tágabb köre mentesül a sárga csillag viselése alól,** a zsidókra vonatkozó közellátási rendelkezések és általában minden olyan rendelkezés alól, amely a sárgacsillagos zsidók köére szoritkozik. Például utazási tilalom, lakóhelykijelölés. A kivételezett személyeknek ez a tágabb köre — bizonyos megszorítással — ugyanazokra a személyekre terjed ki, akik eddig sem voltak kötelesek sárga csillagot viselni, tehát elsősorban a kivételezetteknek fent I. alatt ismertetett szűkebb körére, továbbá az eddigi keretekben az egyházi személyekre, végül **nem zsidó személyeknek vele együtt élő kereszténytény vallásfelekezetü házastársára, növérére** (feltéve, hogy **amennyiben gyermek van, az a gyermek nem zsidó).**

A házastársakra vonatkozó kivételt szűkitette a rendelet annyiban, hogy **a zsidó házasfélnek az 1944. évi március 22-ike után való áttérése többé nem szolgáltat alapot a kivételre.** Tehát nem zsidó házastársaknak 1944 március 22-ike után kereszténnyé lett zsidó házastársára a kivétel nem terjed ki.

A nem zsidó házastársi alkalmazottak tartása tekintetében a kivételezés a II. alatti személyekre vonakozik, mégis azzal a szigoritással, hogy a sárga csillag viselésére nem kötelezett zsidó házastárssal együttélő nem zsidó személy háztartásában csak akkor lehet nem zsidó háztartási alkalmazottat alkalmazni, ha a házasságból nem zsidó gyermek származott és az is ugyanabban a háztartásban él.

Révész püspök a református templomok nyitvatartásának kérdéséről

Az igazi bűnbánatról, imádkozásról, a bűn elleni helyes harcról, a szenvedések értelméről tartott előadást Szele Paula és dr Ferenczy Károly a Debreceni Református Nőszövetség konferenciájának a második napján.

A debreceni református nőszövetség konferenciájának második napja az elsőhöz hasonló nagy érdeklődéstől kisérve folyt le tegnap délután a Kollégium Oratóriumában.

Dr **Makkai Sándorné**, a Tiszántúli Református Egyházkerület Nőszövetségének elnöke mondott szivből fakadó imát és köszöntötte a megjelenteket, majd **Szele Paula**, Dóczi-elemi iskolai igazgató mondta el értékes gondolatait „Ezzel a reménységgel Tehozzád óhajtunk" cimmel.

— **Nem mindegy az, hogyan fordulunk Istenhez, hogyan imádkozunk** — kezdte előadását. — Olyan időket élünk, amikor a hitetlenek, a kőszívüek is megpróbálnak Istenhez térni, mert érzik, hogy emberi erő nem segithet rajtuk. **Aki azonban csak ilyenkor imádkozik, nem tudja helyesen használni az ima fegyverét, mert máskor nem próbálta meg annak használatát.**

— Istenhez csak gyermeki bizodalommal, hittel szabad fordulnunk. Tudjuk, hogy minden az Ő akarata szerint történik és nincsenek véletlenek.

— Kérésejnk számon vannak tartva Istennél, azok soha nem vesznek el. Nagyon sokszor csak később látjuk meg jó volt, hogy kérésünk nem akkor és nem úgy hallgattatott meg ahogy mi akartuk, hanem ahogy Isten helyesnek találta a mi érdekünkben.

— Mindig reménykedjünk, s akkor eljutunk majd oda is, ahol minden reményünk beteljesedik.

A nagyszerű, sok élettapasztalatot árasztó előadáshoz dr Makkai Sándornén kivül még más sok is hozzászóltak.

A konferencia második előadója dr **Ferenczy Károlyné** hirtelen megbetegedett és igy helyette dr **Ferenczy Károly**, egyházkerületi főjegyző tartott magasszinvonalú előadást.

— **Ez a század úgy indult el, hogy magasra tartott lobogójáról** igyekezett letörölni mindent, ami felülről adatott és ráirni azt, ami belőle való. „Kérünk légy segitségül, könyörülvén rajtunk" ezek a szavak hadüzenetet jelentenek minden önteltség, minden magabizás, minden önmagunkkal való megelégedés ellen. A keresztyén ember élete ott kezdődik, amikor a fenti segitségkérést teljes szivvel el tudja mondani.

— Nem könnyü elmondani: „Ne úgy legyen, ahogy én akarom, hanem ahogy Te".

— Minden nap meg kell harcolnunk a magunk harcát az állandóan jelentkező ó-emberrel. Ez azonban a magunk erejéből nem sikerülhet. Már kiábrándulhattunk magunkból s valljuk, hogy **keresztyén életünk egy jottányit sem megy előbbre a magunk erejéből, hanem mindent kegyelemből kapunk ajándékba. Kérhetünk ugyan Istentől bármit, de a magunk akaratát ne akarjuk Órá rákényszeriteni. Ne próbáljuk mindenképpen kikerülni a szenvedéseiket, hiszen az övéinek nagyon sokszor a mélyben kell járniok, börtönben sanyargattatniok, nyomorúságban élniök. Lehet, hogy könnyeket kell sirnunk, de akkor is, amikor más kétségbeesik és átkozódik, mi szólalljasuk meg lelkünk hurján az isteni himnuszt és kapcsolódjunk be az örökkévalóságba.**

Dr Ferenczy Károly megrázóan mély bizonyságtevő előadásához is többen hozzászóltak.

Révész Imre püspök a megelőző napon tett igéretéhez képest tájékoztatta a konferenciát a református templomok nyitvatartásának kérdéséről. Ebben az ügyben a debreceni református gyülekezetben olyan női lelkek, akiknek föltétlen jóakaratát és szolgálatkészségét nem lehet és nem is szabad kétségbevonni, — nemrég mozgalmat indítottak. A püspök legelőször is arra mutatott rá, hogy ez a kérdés sem a debreceni, sem más gyülekezetben és egyházközségben helyi intézkedéssel meg nem oldható, — miután alaptörvény, hogy az Istentisztelet alakját és rendjét csakis az országos törvényhozó zsinat határozhatja meg. A Zsinat által kiadott törvényerejü istentiszteleti rendtartás mitsem tud a református templomoknak a magános imádkozás céljára való állandó nyitvatartásáról. Tehát ebben a kérdésben először a Zsinatnak kellene döntenie. Bevégzett tények elé az egyház törvényhozását sem lelkipásztorok, sem presbiteriumok, sem magánosok nem állithatják, mert ez elemi rendbontás és fegyelemsértés volna. Aztán részletesen kifejtette a püspök, hogy a szándék, megvalósításának az ő véleménye szerint, melyet adandó alkalommal a Zsinaton is képviselne, sulyos elvi akadályai és komoly gyakorlati nehézségei is vannak. A református templom hitelveink szerint kizárólag gyülekezeti közösségi istentiszteletnek a helye a magán áhitatossági célra nem használható. De ha még ilyen sulyos elvi akadály nem állana is fenn, gyakorlatilag nehéz elképzelni, hogy pl. Debrecennek minden a tizenkét református templomában reggeltől estig állandó inspekciót tartson fenn az egyház, ami a templomok nyitvatartása mellett elkerülhetetlen volna. — Fejtegetései végén azonban a püspök elismerte, hogy a gondolat felvetőit, ha téves úton is, de helyes törekvés mozgatja annyiban, amennyiben tényleg jól látják, hogy a mai időkben több alkalmat és lehetőséget kellene biztositanunk az Istenhez vágyó lelkek számára a magános áhitatra és elcsendesedésre. Ennek a gyakorlati megoldására több gondolatot vetett fel a püspök és rámutatott arra, hogy ennek a célnak megvalósításában éppen a nőszövetség buzgó tagjai is nagy segitségére lehetnek egyházunknak s a kereső és vágyakozó lelkeknek.

Révész püspök fejtegetései után dr **Makkai Sándorné** hangoztatta, hogy a nőszövetség tagjai a püspökhöz hasonlaón gondolkoznak a templomok nyitvatartásának kérdésében. Zárószavaiban örömét fejezte ki a nagy érdeklődéssel lefolyt konferencia gazdag tapasztalatai és tanulságai felett. Ismételten buzdította az asszonyokat a fokozott, teljes lélekkel végzett szolgálatra, majd szivből fakadó imával zárta be a konferenciát.

Ezt megelőzően **Uray Sándor** lelkipásztor felhivta a jelenlévők figyelmét a kedden délután a Kistemplomban 5 órarok tartandó gyülekezeti konferenciára, — melynek összefoglaló cime **Gyermekeink gondja**, lesz. Előadók: Nagy István és Tamás Ferenc. Az előadásokat megbeszélések követik.

A DEAC vereséget szenvedett a főiskolai kardcsapat bajnokságon

A Magyar Táviratí Iroda jelenti: Pénteken délután négy órai kezdettel bonyolították le a főiskolai kardvivó csapatbajnokságot. A versenyen a DEAC csapatai is indultak. Eredmények: MAFC—DEAC 9:2, BEAC—DEAC 14:2, LASE:DEAC 9:2. — Magyarország 1944 évi főiskolai kardvivó csapatbajnoka a BEAC, három győzelemmel, **A** DEAC győzelem nélkül.

Rádióműsor

Május 13. szombat. 10,10: Délelőtti muzsika. 11,10: A rádiózene kar műsorából. 1140 Édesanya rózsafája Békapajtás. Czeke Vilma mesél. 14: Cigányzene. 14,50: Mindenből mindenkinek. 16: A világirodalom gyöngyei, felolvasás. 16,25: Mozart: Kis éji zene. 17: Rádiózenekar. 17,40 Tóth László: Rohan a felleg. 18: Nótafájnk virágai. 18,40: Külügyi tájékoztató. 19: Magyar müvészlemezek. 19,15 A vadászcsapatok bajtársi köre nevében előadást tart vitéz Németh Lajos vezérőrnagy. 19,30: Hangképek innen-onnan. 20: Májusi regény — versek. 20,50: Műsorunk következő száma: Pethes Sándor. 21: A mi dalaink. 22,20: Ki mit szeret? — Budapest II. 17,30: Mezőgazdasági félórája.

— **XII. Pius pápa pünkösd** vasárnapján ismét beszédet intéz a világ népeihez. A beszédet a rádió is közvetiti.

— **Halálbüntetést kért Darrieu** altengernagy, Bizerta volt kikötőparancsnokának a fejére az ügyész Algirban a szakadárok katonai törvényszékének tárgyalásán.

— **Horvát** területre a legutóbbi amerikai bombázást követően három bombázó zuhant le, személyzetének több tagja ejtőernyővel ugrott le. Főleg amerikaiak voltak, de volt olasz is köztük.

Üveget és porcellánt olcsón és jól SZLOVÁK BÉLA üveg és porcellán üzletében vásárolhat Csapó utca 32. sz. Telefon: 24-35.

Ozvegy papnék virágoskertje

Nemrégiben beszámoltunk arról, hogy a református özvegy lelkésznék milyen nagy eredményt értek el virágmagtermesztéssel s megmutatták, hogy lelkesedéssel és szeretettel végzett munkával csodákat lehet tenni.

Az özvegy papnék ez évben is szorgalmasan dolgoznak a várostól kapott kilencholdnyi telkükön, mely a baromvásártér mögött fekszik. A föld már be van vetve különböző magvakkal, árva a kedvező időre, hogy a gondos ápolás eredményeként ismét sok örömet fakaszthassanak. A kapálást is maguk a papnék végzik, akik egyszerű munkaruhában, kezükben kis szerszámaikkal a napokban mentek ki első alkalommal földjükre, hogy a kapálást megkezdjék.

Erre az útjukra **Berényi József** segédlelkész is elkísérte a hét asszonyt, kiknek vezetője **Vincze Elekné** esperesné. A szabad ég alatt rövid áhítatot tartottak. A XXIII. zsoltár eléneklése után **Berényi József** igen időszerű bibliai részt olvasott fel, majd ezt magyarázva az aggodalmaskodásról beszélt. **Kérte, ne csüggedjenek el ezekben a nehéz napokban sem s ne aggodalmaskodjanak a holnap felől. Az Isten, aki a legkisebb füszálra is gondot visel, őket sem hagyhatja el. S milye nesodálatos, hogy Isten most éppen a virágok által nyujtja ki feléjük segítő kezét.**

Lélekben felfrisülve, az Istenben való hitben és szeretetben megerősödve, boldog lelkesedéssel, telve reménységgel fogtak hozzá a lelkésznék a munkához. Csendes tavaszi eső szitált az égből, de a felhők mögött már előragyogott a nap. Hogy érlelje, melegítse a sok-sok kvirágmagvat, hogy bizonyságot tegyen Isten örök gondviseléséről.

Debrecen sz. kir. város zeneiskolája ma, szombaton délután félhat órakor rendezi I. házi hang versenyét. Belépődíj nincs. Díjmentes műsor kapható, délelőtt 9—1 óráig és délután 4—6 óráig a zeneiskola titkári hivatalában. (Vár utca 1. szám, telefon: 23-96.

A Horthy István Diákkaptárszövetség évi közgyülése

Csanak István ügyv. elnök elhangzott beszámolója szerint a Horthy István Diákkaptárszövetség elmult évi munkájának eredményét egyetlen mondatban lehet összesüríteni. Azt kell monlani, hogy határozott fejlődés mutatkozik, ha bár száz akadály fékezte is a szövetség tevékenységét. A szövetség alapbályát a belügyminisztérium a mult évben hagyta jóvá és Lossonczy István országos elnök felkérésére a szellemi, gazdasági, egyházi élet, valamint a közigazgatás 75 kiváló tekintélye lépett be a Diákkaptár Országos Nagytanács tagjai közé, hogy minél szélesebb rétegben tudja a szövetség kifejteni gazdasági nevelési tevékenységét. A társadalom egyre inkább jobban támogatja a szövetséget. A legutóbbi időben a diákkaptárnak egyik jóltevője autóval ajándékozta meg a szövetséget és 4000 pengős adományt juttatott el, ami a szövetség a Hajózási kit. alaptőkéjébe fektetett bele.

Kiss István országos főtitkár jelenéséből megtudjuk, hogy 130 városban 610 iskola és 30 cserkészcsapat kapcsolódott be a szövetség munkajába Az egész országban összesen 64.520 diákkaptáros működik. Ezeknek összes jövedelmük 3,580.000 pengő volt. Bérmunkából 2,182.000 pengőt, gyüjtőmunkából 206.000 pengőt, termelői munkából 490 ezer pengőt, vállalkozási munkából 703.000 pengőt kerestek. Erdemes megnézni, mire költötték jövedelmüket a diákkaptáros leányok és fiúk. Tandíjra, tanszerre, ruházkodásra 1717000 pengőt fordítottak. Takarékbetétben elhelyeztek 628.000 pengőt Jótékonycélra és közcélokra 138 ezer pengőt adtak ki. Kirándulásra cserkésztáborozásra, sportra 291.000 pengőt adtak. Szórakozásra, könyvre, mozira, színházra stb. 234.000 pengőt költöttek. Hasznos vállalkozásokba 652.000 pengőt fektettek be. A fiúkaptárosok húsnyúlat, a leányqok inkább angoranyulat tenyésztenek előszeretettel. Több, mint 64.000 darab apró állatot tartanak számon a diákok tulajdonában.

A szövetség különös súlyt helyez arra, hogy a tanulóifjúságot minél nagyobb mértékben bekapcsolja a háborús gazdálkodásba. Most a bekövetkezett hosszú nyári szünet alatt a hadbavonultak munkájának egyrészét végzik el. A diákkaptárosok egyéni teljesítményéből kiindulva különösképpen nagy súlyt helyez a szövetség a közösségi szellem ápolására. A diákkaptárban nevelődnek a jövő gazdasági élet vezérei, a magyar szövetkezetek szervezői, de itt nevelődik gazdasági életünk közkatonája is. A földmivelésügyi minisztérium a cukarrépa tavaszi munkálataira a nála jelentkező uradalmakba diákmunkacsoportokat állit be. Az uradalmak, szölőbirtokosok, gyárak, gazdálkodók szívesen alkalmazzák a szorgalmas diákkaptárosokat. Több leányintézet fonással szövésel foglalkozik. Ezeket olyan módon segiti a szövetség, hogy termelési kölcsön keretében rokkavásárlásra félévi hiteleket folyósit számukra. De más célokrá is ad termelési kölcsönt a szövetség. 73 esetben 22 fiúiskola és 6 leányiskola diákkaptára, valamint 31 fiú és egy leánykaptáros tanuló vette igénybe a szövetség termelési kölcsönét.

A diakkaptár már 6. esztendeje működik. *A magyar tanítórend felismerte nemzeti jelentőségét és tulterhelése ellenére — újabb trhet vállalt magára nagy lelkesedéssel felkarolta és fejlesztette, de a továbbfejlesztése, talán az egész nemzet ifjúságára való alkalmazása már nemcsak a nevelők ügye, ez már közügy, komoly nemzeti ügy, bele kell állitani a nemzeti nevelés szolgálatába* — fejezi be beszámolóját az országos főtitkár.

A továbbiakban a közgyülés a közgyülések szokásos tárgysorozatával foglalkozott. A költségvetéssel kapcsolatban érdemes feljegyezni, hogy a M. Kir. Kincsátáron kívül a Magyar Nemzeti Bank és az érdekképviseletek: TÉBE, GyOSz, SzÖV-SzÖV, BIOSz járul hozzá a költségvetéshez, mint akik elsősorban élvezik majd a diákkaptárak gazdasági nevelésének eredményét.

Légo-mama

Irta: IGNÁCZ RÓZSA

Nincs a világnak az a nyomorúsága, amiből ki ne lehetne sajtolni egy szemernyi örömet. Kérdezzék meg a kisdiákokat, akiket egy másodperccel a biztos szekunda előtt hazazavarnak az iskolából, mert a rádióadás szünetel. Az izgalmas és szivdobogtató pillanatot légó-lógásnak becézi a serdületlen ifjuság.

Az egész kicsik még félnek, kegyetlenül. Az enyém például légó-parancsnok a második elemiben, amit úgy kell érteni, hogy adott jelre rangjának megfelelően ő iszkol elsőnek. Hazáig rohan, lihegve esik az ajtónak, izgalmában nem leli a csengőt: ököllel és lábbal dörömböl. A szive majd kiszakad a bordácskái közül.

Az alsós gimnazisták már félényesek, hiszen, ha nem mutatják, hogy félnek attól már mind járt nagyobbnak is látszanak.

Ismerek egy kisfiút, aki a ciszterciták gimnáziumából szaladna ilyenkor hazáig, ha nem lakna a város másik felében. — Igy azonban légó gondnokságba kerül egy nagyboldogasszonyúti házaspárhoz. Soha ilyen boldog perceket! A házaspár gyermektelen. Barátságos otthonukba fogadták a fiút. A mindig meleg lakás a gyermektelen házakban látható példás renddel vár reád; Az asszony süteményt és cukorkát készit a kis asztalra a fiúnak, s hogy ne unja magát olvashatja a férfi összes könyveit. Ha nem volnának otthon a légó-szülők, akkor egyenesen a pincébe vonul a gyermek, de a házmesternél akkor is várja kikészitett cukorka s a könyv, amit nem szabad haza vinnie. Csak itt olvassa, folytatásokban, nem lehet letenni, olyan gyönyörü. Nem indián történet, s mégis csupa titokzatosság, csupa kaland. Sirni is lehet rajta, nevetni is. Egy furcsa vén ember esernyőjéről s szerelmes fiatalokról szól. Mikszáth irta. A nevét jól megjegyzi: Mikszáth. Még van vagy húsz könyve a polcon ugyanennek az irónak. És van Tamási, Móricz Zsigmond s annyi más!

Nincs a rendeltetésétől eltérített idő, ami ne volna jó valamire. A fiút otthon nem lehetett az olvasásra csábitani. De itt a másféle környezetben, a várakozás kínos perceiben, falja a könyveket. Légó-mama másképpen engedékeny, mint az otthoniak. A ztngoráját sem csukja be; ha nem kell a pincébe menni, játszhatik a fiú is. Ugy él itt mint a felnőtt felnőttek között. A szülő gyakran lehajol a saját gyermekéhez: A korkülönbséget jobban érzi és jobban érezteti. A gyermektelen ember nem veszi tudomásul annyira a saját korát; a fiatalokkal könnyebben bánik egyrangúként. S nincs nagyobb élménye a serdülő korúaknak, mint amikor valaki, aki egészen felnőtt, akit egészen tisztelünk, úgy beszél, úgy bánik velünk, mintha azonos volna értelmünk és tapasztalatunk. H. G. Wells irta meg ezt a véleményt gyönyörűen, a »Szenvedélyes barátságban« abból derül ki egészen világosan, az apa fiának, s anya leányának soha olyan jó barátja nem lehet, mint idegen felnőtt az idegen gyereknek. Rajongani is azért tud a serdülő igazán, aki szülei korában jár, de nem apja és nem tanára. Csak egy baráti felnőtt, aki könnyedén fogja őt be abba a szövevényes és félelmetes valamibe, amit úgy hívnak társadalom...

Mindezt én gondolom perszé így a fiúról, aki »légóba« jár, a Nagyboldogasszony útjára. A vége szép negyedórái, most avatják kis kultúremberré. Bizonyosnak érzem, hogy ezeket a látogatásokat soha nem felejti el. Ugyanezt fogja gondolni, amit én most, ha tul élte már korunkat s visszaemlékezve igy mesél fiainak: — Tudnotok kell, hogy ez még akkor volt fiúk, amikor légómamánál Mikszáthot faliam savanyú cukorral...

Fertőzött borotvapengével követnek el merényleteket magyar életek ellen

Megdöbbentő merénylet hire érkezett Kolozsvárról Loghotetti Oreszteszhez, a Magyar Általános Hitelbank főtisztviselőjéhez Nagyváradra.

Néhány nappal ezelőtt Kolozsvárott több polgárember, főleg hadiüzemek foglalkoztatottjaihoz rejtélyes úton kis csomagokat kézbesitettek, melyeken mint feladó egy nemlétező borotvapengegyár volt megjelölve. A reklámküldeménynek kinéző csomagok címzettjei gyanútlanul használathavették a pengéket, amelyekről azonban kiderült, hogy fertőzöttek voltak. Többek között egy Matyasovszky Péter nevü úr is használta a borotvát, mellyel kezét véletlenül felsértette. Súlyos vérmérgezési kapott, úgyhogy csak többszöri műtétettel és véráfömlesztésekkel lehetett életét nagynehezen megmenteni, mert a sérülés hihetetlenül gyorsan üszkösödésbe ment át.

A kolozsvári klinikán rajta kivül számos embert ápolnak, akik orrukon karmolták meg magukat és igy állapotuk már sokkal sulyosabb, mint Matyasovszky Péteré.

Debrecenben ezer rádiókészüléket szolgáltatott be a zsidó lakosság

A zsidók tulajdonában levő rádiókészülékekkel kapcsolatban — mint ismeretes — az előzetes bejelentési kötelezettség alapján a héten elrendelték a készülékek beszolgáltatását. **A Magyar Ruhaipar, Ferenc József utcai üzlethelyiségében állitotta fel a 2-es számú postahivatal a rádió átvételére tisztviselőkarát. Egész héten özönlött a helyiség felé a beszolgáltatásra kerülő rádió és a határidő tegnapi lejártával most már teljes képet lehetett nyerni arról, hogy hány készülék volt Debrecenben a zsidóság birtokában.**

Pénteken estig, vagyis a határidő lejártáig közel ezer darab rádiót adtak át a postának. — A Bornyi Sándor postaigazgató által kitünően megszervezett postaszolgálat a hatalmas munkát jelentő átvétellel kapcsolatban értékes teljesítményt végzett. A Magyar Ruhaipar egykori üzlethelyiségében a **polcokon pultokon földön mindenütt rádiókészülékek tömege hever, festői összevisszaságban.**

Az ezer rádió közül körülbelül **harminc százalék nagyobb, úgynevezett világvevő készülék,** köztük néhány rendkivül értékes, — többezerpengős értékü darab is akad, beépitett, hatalmas és kitünő teljesítményü gépek. **A nagyobb része azonban egyszerű kisebb készülék, míg egy tiz százaléknyi csupán Budapest vételére alkalmas rádió.**

A most beszolgáltatott ezer rádió tulajdonosát már junius elsejére törlik a rádióengedélyesek sorából. Debrecenben igy majdnem ezer rádió előfizető kerül törlésre. **Viszont a rádió felfrissített szellemében is jelentősen változott, az igazi magyar értékeket mindinkább szóhoz juttató műsora következtében bizonyosra vehető, hogy rövidesen olyan arányú emelkedés mutatkozik a rádióelőfizetők számában, mely ezt a kiesést rövid idő alatt pótolja.**

Értesülésünk szerint a debreceni rádióelőfizetők száma ezidőszerint tizenkétezer körül van, — ami azt jelenti, hogy Debrecenben minden tizedik ember rádióelőfizető.

Különösen az utolsó három esztendőben emelkedet rohamosan városunkban a rádióelőfizetők száma.

Kérdést intéztünk illetékes helyhez arranézve hogy a zsidók által beszolgáltatott készülékeknek mi lesz a további sorsa?

— Erre nézve még nem kaptunk semmi értesitést — kaptuk a választ. Mi egyelőre feldolgozzuk az adatokat, osztályozzuk a beadott gépeket, esetleg ha hamarosan nem történik intézkedés: raktározzuk azokat. Ismétlem még semmiféle rendeletet nem kaptunk, de úgy értesültünk nem hivatalosan, hogy **a levente egyesületek, falusi népházak, kórházak, kultúrkörök fogják megkapni a beszolgáltatott rádiókészülékeket és azok a jövőben valóban százszázalékos kultúrális hivatást fognak teljesiteni, a művelődés és nemes szórakoztatás szolgálatába állitják azokat.**

Arra a kérdésünkre, hogy általában milyen arányban tettek eleget a megszabott határidőig a beszolgáltatási kötelezettségüknek a zsidó rádióengedélyesek, a következő választ kaptuk:

— Teljes százszázalékig. — A felhivás alapján abc-sorrendben kellett a megszabott napokon behozniuk a gépeket és azokat kivétel nélkül beszállitották, úgyhogy kihágási eljárást igy nem kell indítanunk.

A nagy üzlethelyiségben felsorakozó gépek, ezer darab rádiókészülékek ma még némán állanak, de nemsokára, a rendelkezés megérkezése után beállitják ezeket a készülékeket is a művelődés, az emberi tudás, kultúra és tiszta szórakoztatás szolgálatába.

— Japánban milliós születési fölösleg van ez évben. Japán 8 év óta áll háborúban és mégis évente a millión felül van a születési fölöseg.

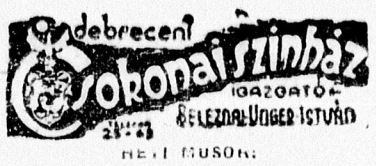

HETI MUSOR:

Pénteken este: **Frasquitta.** Filléres helyárak.

Szombaton délután: **Egy boldog pesti nyár,** filléres helyárak

Szombaton este: **Történők.** A) bérlet.

Vasárnap délután: **Kaméliás hölgy.**

Vasárnap este: **Csárdás.**

Hétfőn délután: **Hamupipőke** Gyermekelőadás.

Hétfőn este: **Történők.** Munkáselőadás.

Kedden este: **Kaméliás hölgy.** Tisztviselőest.

CSOKONAI
SZINHAZ
Tel.: 25-45. Igazg.: B. Unger István
Előadások: fél 4 és fél 7 órakor.
Szombat délután 3 órakor filléres helyárakkal 25-ik utolsó előadás
Egy boldog pesti nyár
Szombat este A) bérletben
Történők
Vasárnap délután
Kaméliás hölgy
Vasárnap este
Csárdás
nagysikerü operett.

KISS DROGÉRIA
fénymásolást készit

APOLLO
filmszínház
Előadások: 3, 5 és 7 órakor vasárnap délelőtt 11-kor is.
NEMES RÓZSA
Vezetőszerepekben: Bulla E, Bihary J. Simor E. Pataky J. Meggyaszay V. Fáy B. és Halmay T.

Vigszínház
mozgó
Ma 3, 5, 7 órakor a legmerészebb bravurok, az izgalmak filmje:
A tigrisek ura
Fősz.: Leny Marenbach, Rudolf Prack, Paul Kemp, Fritz Kampers.

HUNGARIA
filmszínház
(DÉRYNÉ)
Futótűz
Főszereplők: Csortos Gyula, Szabó Ilonka, Vaszary Piri és Szilassy László.
Előadások: 5 és 7 órakor.

METEOR
mozgó
Szombaton: 5 és 7 órakor: vasárnap délelőtt 11, délután 3, 5, 7 órakor:
A Benedek ház
Nagy István, Somlay Arthur Szörényi Éva gyönyörü magyar filmje.

Debrecen város közgyűlése

Debrecen város törvényhatósága pénteken délelőtt tartotta közgyűlését vitéz dr **Bessenyei Lajos** főispán elnöklésével. A Nemzeti Hiszekegy elmondása után a főispán emelkedett szólásra és megkapó szavakban emlékezett meg a bolsevista veszedelem ellen harcoló honvédeink hős teljesítményeiről.

Vitéz Bessenyei főispán a magyar honvédek hősi küzdelméről

— Ma a magyar nemzetnek — mondotta — egyetlen uralkodó kérdése van: **nemzeti önvédelmi harcunk.** Ettől függ a magyar jövő. Hős honvédeink magyar vitézséggel kint küzdenek a fronton és napról napra hátrább szorítják az ellenséget. **A magyarok Istene segítse, vezesse őket, vigye győzelemre fegyverüket, mi pedig küldjük elismerésünket, szeretetünket fiaink felé.**

— **Azok emlékének pedig** — folytatta vitéz dr Bessenyei Lajos főispán —, **akik a legdrágább földi kincset, életüket áldozták a hazáért, egyperces néma felállással tisztelegjünk.**

A megragadó hatású szavak után a közgyűlés résztvevői felállással némán tisztelegtek hőseink emlékének.

A tárgysorozat első pontjaként dr **Balogh Sándor** polgármesterhelyettes ismertette a polgármesteri jelentést az elmúlt hónapok kiemelkedő eseményeiről. Ennek kapcsán ismertette Kormányzó Urunk kabinetirodájának útján a törvényhatósághoz intézett köszönő leiratát a főispáni beiktató közgyűlésről küldött üdvözlő távirat kapcsán.

Kiss Sándor rendőrfőkapitányhelyettesnek, a debreceni rendőrkapitányság vezetőjének nyugalombavonulásával kapcsolatban ismertette dr **Balogh Sándor** polgármesterhelyettes a város polgármesteréhez és törvényhatóságához intézett búcsúátiratot. A közgyűlés sajnálattal vette tudomásul majhényi Kiss Sándor főkapitányhelyettes távozását és átiratban vett búcsút tőle nyugalombavonulása alkalmából.

Uj óvodák, légoltalmi óvóhelyek létesítése, öt tűzoltói állás szervezése

A Szabó Kálmán-utcán és a Csapókertben eddig állandó gyermekmenedékházak álltak fenn, melyek 2—2 teremmel működtek és kétszobás óvónői lakás van az épületben. Mivel az épületek az előírt ovodai követelményeknek megfelelnek s a város ezeken a részeken nem gyermekmenedékház, hanem ovoda felállítására van kötelezve, a belügyminiszter felhívta a várost a két gyermekmenedékháznak **községi** ovodákká, a két gyermekmenedékházvezetőnői állásnak pedig óvónői állássá átszervezésére. Ezt a közgyűlés egyhangú határozattal tudomásul vette.

Kalenda Lóránt műszaki főtanácsnok tett ezután előterjesztést **újabb 490 személy részére nyilvános pinceóvóhelyek építése iránt 41.650 pengő költséggel. A közgyűlés az előterjesztést elfogadta.**

Debrecen város tűzoltósága 60 személyben volt megállapítva. Mivel azonban a tűzoltóság feladata az utóbbi években kiszélesedett, megnövekedett, emellett tartós légoltalmi szolgálatra is igénybevehetők, de egyébként a rendelkezések értelmében is minden 2000 lakos után egy tűzoltói állás szervezendő, ami a 130.000 lakosú Debrecenben 65 állásnak felel meg, a közgyűlés kimondta öt újabb tűzoltói állás megszervezését és a tűzoltógyakornoki állásnak tűzoltósegédfelügyelői állássá átszervezését.

Baranyi János, Dr Kellner Tibor, Bernáth Juliánna és Garzó Margit nyugdíjazása

Az 1210—1944. M. E. számú kormányrendelet alapján zsidónak tekintendő tisztviselő törvényhatóságok szolgálatában nem állhat és ezeket nyugállományba kell helyezni. A rendelkezés alapján a közgyűlés dr Baranyi János zeneiskolai igazgatót, Kellner Tibor műszaki tisztet, Bernáth Julia irodatisztet és Garzó Margit irodasegédtisztet 1944 június elsejével nyugdíjaza, addig pedig szabadságolásukhoz járult hozzá.

Lökös Károly világítási vállalati I. o. tiszt részére külön munkaátalányt engedélyezett a közgyűlés.

Ormós Pál és Joó Istvánnal töltötte be a közgyűlés a repülőakadémiai alapítványi helyeket

A város közönsége által a m. kir. vitéz nagybányai Horthy István Honvéd Repülő Akadémián létesített két alapítványi helyet a közgyűlés az első helyen jelölt **Ormós Pál** és **Joó István** debreceni akadémikusokkal töltötte be.

Vitéz dr Bessenyei Lajos Debrecen város főispánjává történt kinevezése folytán az új főosorozási időszakon nem láthatja el a sorozóbizottság elnökének tisztét. A közgyűlés tisztének páratlan hozzáértéssel való ellátásáért köszönetét fejezte ki vitéz Bessenyei főispánnak és az 1944. évi főosorozási időszakra **Benkő János** törvényhatósági bizottsági tagot küldte ki a sorozóbizottság elnökévé.

Bérletek, vállalatbaadások...

A szikgáti 421, szemnyvíztelepi, lovászzugi, hollóskerti 144. a macsi kaszáló 91, a komlóskerti 61 kat. hold területű ingatlanokat, továbbá a szikgáti 14 kat. hold gyümölcsöst, melyek eddig is a Debreceni Hitelszövetkezet bérletében állták, mely ezeket kisbérletek útján hasznosította, miután a bérlet október elsején lejár a közgyűlés újabb hat évre a Debreceni Hitelszövetkezetnek adta bérbe holdankénti évi 320 kg. búza haszonbérért.

A kocsiút és járdaburkolatok 1944. évi javítási munkálatait Csáky Imre, Deák József, Bartha Gábor és Kiss Lajos kövezőmestereknek adták vállalatba.

A hajdúböszörményi útról a baromvásártérre vezető mintegy 3000 négyzetméter terjedelmű vizesmakadám kocsiútburkolat építési munkáit **Kalenda Lóránt** műszaki főtanácsnok előterjesztésére a közgyűlés 60.000 pengős költségelőirányzattal Bartha István kövezőmesternek adta vállalatba. **Ráthonyi Lajos** felszólalásában érdeklődött, hogy **a Pozsonyi-uttól a Kunhalom-uteáig terjedő útszakasz megépítését, melyet még a mult évben elhatározott a törvényhatóság, ez évben végrehajtják? Kalenda** műszaki főtanácsnok felvilágosító válaszában ismertette, hogy a törvényhatósági bizottság elhatározta ugyan ennek az útszakasznak megépítését, a költségvetés miniszteriális tárgyalásánál azonban ezt **a tételt törölni kellett és így az vállalatbaadásra nem kerülhetett.** Vállalatbaadták ezzel szemben a Pozsonyi-útnak a vasúti kereszteződéstől az ONCSA-telepig terjedő részét. Ráez Lajos ácsmesternek a Dobozi-utcai bérház építése kapcsán munkabérkülönbözet megtérítése címén 650 pengőt megtérítenek.

Hetven hallgatóval indult meg Debrecenben a második leventeleány vezetőképző tanfolyam

Kiss József főigazgató és dr Kokas Eszter országos vezető beszélt a tanfolyam megnyitásán

A festői fekvésű nagyerdei református diakonissza intézetben ünnepélyes keretek között nyílt meg tegnap délelőtt a debreceni tankerület második leventeleánynevelő tanfolyama, melyen megjelent **Kiss József** tankerületi királyi főigazgató és dr **Kokas Eszter** a leventeleánymozgalom országos vezetője.

A tanfolyamot — melyre hetven hallgató jelentkezett — **Kiss József** főigazgató nyitotta meg. A mai viharos időkben — mondotta — két cél kell, hogy lebegjen szemünk előtt. **Az első az, hogy ezt a háborút feltétlenül meg kell nyerni s a győzelem érdekében folyó erőfeszítésből a belső fronton a férfiak mellett a leányvezetőknek is kemény munkát kell vállalniuk.** A mai idők kollektív jólétet követelnek. Az egyén és az összesség jólétéért indult nemes harcba a leventeleánymozgalom. A leventeleányvezetők, akik kikerülnek a legkisebb falvakba is, azt a célt tűzzék maguk elé, hogy **magyar testvéreiken erejük teljes latbavetésével segíteni fognak.** A háború megnyerése mellett van még egy másik cél is és talán még súlyosabb feladatot jelent az elsőnél. Tisztában kell lennünk azzal, hogy a bennünket környező népek be akarnak törni a Magyar Alföldre. **Az elözönlés elé erős várat kell építenünk s ez a vár nem lehet más, mint az erős erkölcsi alapokon nyugvó magyar család.** (Éljenzés.)

Dr **Kokas Eszter** országos vezető szólott a tanfolyam hallgatóihoz. Köszönetet mondott a főigazgatónak, hogy lehetővé tette a tanfolyam megrendezését. Hiszem — mondotta —, hogy jó munkát fogtok végezni. Hiszem, hogy itt, a gyönyörű Nagyerdő szívében nem lesz hiábavaló az a két hét, melyet el fogtok tölteni. Hangsúlyozta ezután Kokas Eszter, hogy a leányvezetőknek komoly feladatot kell megoldaniok: fiatal magyar leányoknak fognak talán egész életükre kiható útmutatást adni. Nektek — mondotta — méltóaknak kell lennetek a magyar történelem nagy asszonyaihoz. Legyetek tudatában, hogy a ti áldozni és dolgozni tudásotoktól függ a következő magyar nemzedék. Bízom a magyar jövőben és bízom a tanfolyam sikerében — fejezte be beszédét Kokas Eszter országos vezető.

A tanfolyam hallgatóinak nevében **Sas Margit** tanítónő tett ígéretet, hogy a leventeleánymozgalom nagy céljait meg fogják valósítani és minden erejükkel igyekezni fognak, hogy értékes munkásai legyenek a magyar jövőnek.

A keresztyén léleknek öntudatosan kell kiküszöbölni a félelemérzést

Mélyértelmű előadások a református lelkésznek debreceni konferenciáján

Nagy érdeklődés mellett folyt le tegnap délelőtt a református lelkésznek konferenciája az egyház presbiteri tanácstermében. A debreceni és számos vidéki papnén kívül ott volt *Uray* Sándor és *Siposs* Károly lelkipásztor is, valamint Nyáry Béla ny. gimnáziumi tanár.

Közének után *dr. Szász* Imréné esperesné imádkozott és nyitotta meg a konferenciát.

— *Sohasem volt olyan közel az Isten az emberhez, mint most* — mondta — *és soha nem vonakodott az ember annyira Isten közellététől, mint napjainkban. Kell, hogy megérezzük a magunkért és másokért való felelősséget, kell, hogy hittben és szeretetben tökéletesedjünk,* református anyaszentegyházunkban útmutatókká váljunk.

Ezután *Siposs* Károlyné tartotta meg előadását az 57. zsoltár 2. verse alapján.

— *Az ember alapjában véve vallásos* — mondotta, javíthatatlanul vallásos lény — kezdte beszédét. Meglátszik az abból is, hogy a bajbajutott ember önkénetelenül Istenhez kiált fel, mert ösztönösen is Istenben bízik. *Minél mélyebben jár valaki a szenvedés völgyében, annál őszintébben, annál tisztábban fakad fel szívéből a segítségkérés. Valaki imádságából következtetni lehet arra, hogy merre visz az életútja.*

— Ma is vihar dúl ki nem mondható értékeket pusztító vihar. Amint ezt a vihart látjuk szenvedjük, azt *gondoljuk, hogy már nem is fokozódhat annak ereje. De viszont az Istenhez kiáltás még nem olyan mélyről fakadt, nem olyan elszánt, nem olyan bűnbánattal teljes, mint amilyennek lennie kellene.*

Az lenne a természetes és érthető, ha a reánk szakadt mérhetetlen szenvedés súlya alatt ma nálunk eddig példátlan nagy bűnbánat indulna meg — Úgy érzem, ma legtöbbet azzal tennénk mi lelkésznék és lelkészek, hogy olyan őszinte és mély bűnbánatot tartanánk, amely magával ragadná a ránk fogyelőket. A belső frontot ezzel erősítenénk legjobban. A lelkész lelkésznő és általában a lelkészcsalád mágnesterészettel kellene, hogy rendelkezzen, hogy másokat vonzon. Előbb azonban ezekhez kellene egymáshoz vonzódni, egy nagy családot alkotni. A pap prédikálásánál a papné és a papcsalád viselkedése nagyobb jelentőségű.

Az értékes gondolatokat tartalmazó mély hatást tett előadáshoz *dr Dancsházy Sándorné, Uray Sándorné, özv. Zih Sándorné és D. dr Révész Imréné szóltak hozzá.*

Az előadást követő szünet előtt *dr Makkai Sándorné*, a tiszántúli ref. egyházkerületi nőszövetség elnöke hívta fel a jelenlevő lelkésznéket a sebesült katonáknak való adakozásra.

Dr Dancsházy Sándor lelkipásztor tartotta meg ezután gyakorlati értékű, érdekes előadását.

— Sokszor nem bízunk az Istenben — mondotta. *Olyan messze érezzük magunktól, mintha nem is volna. Ez a hitetlenség szimptómája, de mégis megkísérti még a legbuzgóbb lelkeket is.*

— *Ebből a bizalomhiányból megszületik a félelem. Természetes, hogy fél az ember, mikor nem talál semmit, amibe megkapaszkodhatna.*

— *félelem természetes következménye, hogy a világ terrorizálja a félőt, hiszen az emberek rosszak.*

Érdekesen magyarázta meg dr Dancsházy Sándor, hogy mit jelent az, ha bízunk az Istenben nem félünk és az emberek nem árthatnak nekünk.

— *A keresztyén léleknek azonban öntudatosan kell kiküszöbölnie a félelmezést. Ez csak akkor sikerülhető, ha egész valóját a szeretet tölti be és nem marad hely a rettegésre.*

— A Szent Lélekkel betöltött embernek nem árthat senki és semmi az embernek gonoszsága megtörik rajta. *Hogy azonban eddig eljuthassunk, önmagunkkal megvívni a harcunkat* Ez feladat, azonban ha kitartással és hittel végezzük, *eljuthat az ember a fejlődésnek olyan fokára, amikor már egyáltalán nem törődik a többi emberek véleményével, hanem ezek felett áll.* Az ide való eljutás azonban *csak a hűséges ima, a szívből jövő bűnbánat által valósulhat meg. Az út idáig Krisztuson keresztül vezet, Vele kell naponként találkoznunk, az Ő útmutatásai szerint megújulnunk.*

Hogy az előadás milyen visszhangra talált a jelenlevők lelkében, azt számos hozzászólás bizonyította legjobban.

A sok lelki élményt nyújtó konferencia énekkel és imával ért véget.

Uzenetek a frontról

Veres József honvéd az M. 678 tábori postaszámról szüleinek és rokonainak, **Bagoly Gyula** honvéd feleségének, gyermekének, szüleinek és rokonainak, **Papp Sándor** honvéd hozzátartozóinak, **Kovács László** honvéd az M. 674. tábori postaszámról feleségének, testvéreinek és hozátartozóinak, **Macz József** őrvezető a P. 424. tábori postaszámról feleségének és szüleinek, **Simon László** tizedes a P. 424. tábori postaszámról feleségének és szüleinek, **Mózsi Ferenc** honvéd a P. 424. tábori postaszámról feleségének és szüleinek, **Oláh Ernő** honvéd a P. 424. tábori postaszámról feleségének és hozzátartozóinak, **Zaveczki Ferenc** tizedes a P. 424. tábori postaszámról szüleinek és hozzátartozóinak, **Tatár Imre** szakaszvezető a P. 424. tábori postaszámról szüleinek, ismerőseinek és a debreceni leányoknak, **Haász Endre** honvéd a P. 424. tábori postaszámról feleségének, szüleinek és testvéreinek, **Deli Imre** őrmester a P. 424. tábori postaszámról feleségének, szüleinek, testvéreinek és ismerőseinek, **Molnár István** honvéd az M. 584. tábori postaszámról Nyíracsádon lakó feleségének, két kisleányának, rokonainak és ismerőseinek, **Fellöldy László** honvéd az M. 584. tábori postaszámról szüleinek, a legédesebb dunántúli kisleánynak, rokonainak, ismerőseinek ezúton küldi megnyugtató üzenetét. A felsorolt bajtársak megnyugtatják itthoni szeretteiket, hogy ne aggódjanak értük, mert hála Istennek valamennyien a legjobb egészségben vannak. Sokat gondolnak az itthoniakra, több levelet várnak és a boldog viszontlátásig szerető csókjaikat küldik.

Több személyt internált a debreceni rendőrség

A debreceni rendőrség internálta Grosz Gyuláné Csokonai-utca 10. szám alatti lakost, aki Sütő István fuvarosnak — aki az udvarra légoltalmi célra szolgáló homokot szállított — a következőket mondotta:

— Ne legyen olyan nagy lárma, eljön az idő, amikor majd más pennával fognak írni...

Az internálási határozat indokolása kifejtette, hogy ma, amikor a magyar nemzet élet-halálra szóló harcát vívja, miközben kormányzatunk a tiszta nemzeti eszme megvilágításáért küzd, az ilyen kijelentések céltudatosságukkal az e célok érdekében hozott intézkedésekkel szemben destruálók. Fontos a mai időkben, hogy a rendőri szervek fokozott éberséggel és éréllyel tisztítsák meg a társadalmat a destruáló elemektől.

A debreceni rendőrség egyébként a tegnapi napon internálta Kovács János Kincseshegy-utca 22. szám alatti lakost, a feloszlatott szociáldemokrata párt helyi szervezetének párttitkárát is.

— **Egyhónapi fogházra ítélte** dr Pogány Béla bíró Bogáti Juliánnát, mert a debreceni piacon két kis csirkéért, melynek ára 12 pengő lehetett volna, 20 pengőt kért. A vevő rendőrt hívott és Bogáti Juliánna a rendőrnek kijelentette, hogy nem eladó a csirke hatósági áron. Az ítélet jogerős.

Permetezéshez alkalmas Textilszappan beszerezhető KRAYER festéküzletében Csapó utca 13

HIREK

Dolgoztass, hogy dolgozhass!

MÁJUS 13, SZOMBAT. Magyar: Bajka. Protestáns: Szervác. Rom. kat.: Bellár, Robert. Napkelte: 4.26. Napnyugta: 19.27. Holdkelte: —.—. Holdnyugta: 8.42.

GYÓGYSZERTÁRAK ÉJJELI SZOLGÁLATA május 13-án reggel 8 órától május 20-án reggel 8-ig: „Kossuth", Piac-u. 26. Telefon: 29-56. „Magyar Korona", Kálvin-tér 15. Telefon: 16.06. „Arany János", Csapó-u. 66. Telefon: 11-78. „Hungária", Szoboszlói-út 4/f. Telefon: 32-50.

Tavasz

Tavasz van az erdőn,
Ibolya kékellik.
Májusi gyöngyvirág
Itt-ott is fehérlik,
Itt-ott is kinyílik!

Tele van a lelkem,
Tavasz sugarával,
Májusi gyöngyvirág,
Édes illatával,
Tavasz mámorával!

De most a májusnak,
Más mégis illata!
Mást dalol a madár,
Csiripelő hangja,
Vérszag a föld szaga!

Nem tudok örülni,
A zöldelő fának,
Erdő üde, tiszta,
Párás illatának,
A sok gyöngyvirágnak!

Mégis leszedném mind,
Kötném bokrétába,
Hős harcoló magyar
Fényes sisakjára!
Hősök sírhantjára!

Deseő Emil.

— **Vasárnapi istentiszteletek a református templomokban.** Nagytemplomban délelőtt 10 dr Farkas Pál, délután 5 Kerekes János Kistemplomban délelőtt 9 Tamás Ferenc, délután 5 Tariska Zoltán. délelőtt 11 órakor Uray Sándor. Kossuth utcai templomban délelőtt 10 d. dr Révész Imre, délután 5 Baja Mihály. — Károlyi Gáspár-téri templomban délelőtt 9 Berényi József, délután 4 Szabó Géza. — Ispotály-templomban délelőtt 10 Dusica Ferenc, délután 5 Birinyi János. — Árpád-téri templomban délelőtt 10 dr Erdei Mihály, délután 3 Fentős Tibor. Homokkerti templomban délelőtt 10 Pál Antal, délután 5 Kovács J. Nyilastelepi templomban délelőtt 10 Sipos Károly, délután 5 Márton Károly. — Csapókerti templomban délelőtt 10 dr Dancsházy Sándor, délután 3 Balogh József. Kerekestelepi templomban délelőtt 10 Bányai Zoltán, délután Bányai Zoltán. — Egyetemi templomban délelőtt 11 dr Ferenczy Károly. — Auguszta szanatóriumban délelőtt negyed 10 Koncz Zoltán. — Egyetemi klinikákon egész héten Szenes László és Koncz Zoltán. — Ügyészségi fogházban délelőtt Magyar Bertalan. — Téglaskerti állami iskolában délelőtt 10 dr Sárközy Lajos. — Téglavetői gyülekezeti házban délelőtt 9 Erdei Károly — Wolaffkatelepi Olvasókörben délután 3 órakor Pál Antal. — **Tanyai istentiszteletek:** Pallagon délelőtt 9 órakor. Szikgáton délután 2 órakor, Szováti úton délután félnégy órakor vitéz Szabó Endre. — Halápon délelőtt 9 órakor, Állóhegyen délelőtt 11 órakor, Pipóhegyen délután 2 órakor László Elek. — Dombostanya 1 ó. Nagy Sándor. — Olajütő délután 3 Szücs Tibor. — Ebes délelőtt 10 Molnár Gyula I. — Gyermekistentisztelet: Egyetemi templomban délelőtt félkilenc órakor. —

Kádárműhelynek

alkalmas helyiséget keresek gettónkivüli területen. Évi bért előre fizetem.

Varga, Hatvan-u. 68.

Kistemplomban délelőtt 8 órakor Tariska Zoltán.

— **Az egyetemi templomban** az egyetem által az 1943—44 tanév második felében rendezett igehirdetési sorozat f. hó 14-én vasárnap fejeződik be. Ez alkalommal az igehirdetés tárgya: **Az első és az utolsó.** Igét hirdet dr Ferenczy Károly református lelkipásztor.

— **Az evangelikus templomban** vasárnap délelőtt 10 órakor és este 5 órakor istentisztelet. Prédikál: dr Pass László.

— **Az utcagyermekek nyomorult sorsának,** a becsületes emberi életbe való emelésük kérdéseinek ismertetését szolgálja elsőrendez az idei, május 14-iki KIE Anyáknapi ünnepély. A Déri-múzeum előadótermében vasárnap délután 6 órakor kezdődő értékes előadásokkal és művészi számokkal teljes ünnepélyen dr Révész Imre püspök mond megnyitó beszédet. A belépésre jogosító 2 pengős árú műsorok megválthatók délelőtt 9—12 óráig és délután 4—6 órák között a KIE Piac utca 36. harmadik udvar sz. alatti irodájában, vagy megrendelhetők a 29-91 számú telefonon. Azok, akik védnöknői adományt küldtek, díjtalanul igényelhetnek jegyet a megfelelő összegig.

— **Ma délben doktoravatás lesz a Kollégium Oratóriumában.** Ma délben 12 órakor a Tisza István tudományegyetem doktoravató ülést tart. Az ülés a rendkívüli viszonyokra való tekintettel a református Kollégium Oratóriumában (I. emelet) lesz megtartva.

— **Kinevezés.** A m. kir. belügyminiszter dr Kerekes Lajos polgármesterhelyettes, székesfehérvári lakost Székesfehérvár sz. kir. város polgármesterévé kinevezte.

— **A vallás- és közoktatásügyi miniszter rendelete** szerint a népiskola, középiskola, középfokú iskola, szakiskola, szaktanfolyam, előkészítő tanfolyam, tanulóotthon, zenei tanintézet, gyors- és gépíróiskola, vagy szakiskola tanfolyam fenntartására zsidónak tekintendő személy részére kiadott engedély ez év július 30-ával megszünik.

— **A Debreceni Piarista Diákszövetség elnöke: Dr. Radó** Rezső m. kir. kormányfőtanácsos, kamarai főtitkát, a debreceni kerületi kereskedelmi és iparkamara miniszteri biztosa, a szövetség elnöki tisztéről lemondott. A lemondást a választmány tudomásul vette. Az elnöki teendőket dr. **Tóth** János táblabíró, a szövetség alelnöke végzi.

* **Szülők figyelmébe!** Simai gyorsíró és gépíró iskolába állandó befratkozás. Piac utca 73 szám debreceni tank. kir. főig. eng. sz. 5548—1943—44.

— **MŰEGYETEMI HALLGATÓT, MÉLY ÉPITÉSHEZ AZONNAL FELVESZEK, HELYBEN, PÁR HÓNAPRA. CIM A KIADÓ BAN.**

— **Marószódát árusított árdrágítva a Péterfia-utcán.** A debreceni rendőrségre előállították Cilinkó Lajos Péterfia-utca 26. szám alatti lakost, aki az ellene megtett feljelentés szerint a Péterfia-utcán négy kilogramm mraószódát hatósági engedély nélkül és árdágítva kínált eladásra. Kihallgatása során Cilinkó azt állította, hogy a szódát egy vasutastól vásárolta, akit azonban közelebbről nem ismer. Megindult ellene kihágás és árdrágítás vétsége miatt az eljárás.

— **Nemzetellenes kijelentés miatt előállították a rendőrségre** Szinesák Mihály napszámos, Rakovszky-utca 1. szám alatti lakost, aki állítólag egy honvédnek tette meg a nemzetellenes kijelentéseket. A honvéd rendőrhöz sietett és megtette a feljelentést Szinesák ellen, akinek ügyében megindult a nyomozás.

— **Szenet szedett a püspökladányi állomás közelében a vágányokon** özvegy Nagy Lajosné püspökladányi lakos, akit a vonat elgázolt. Az asszonyt beszállították a debreceni klinikára. Állapota súlyos. A vizsgálat megállapította, hogy saját gondatlansága idézte elő a bajt.

A debreceni zsidóság kétharmadrésze megkezdte a költözködést a gettóba

A debreceni zsidóság elkülönítésére kijelölt utcákba és a házakba a tegnapi napon az eddigieknél jóval erősebb hullámban indult meg a költözködés. A zsidó központi tanács tegnap estig 7000 személy részére adta a beutalást a megállapított lakásokba és ezeknek egyrésze már el is foglalta helyét. Az Az átköltözés május 15-re teljes befejezést nyer és a következő napokon a város vezetősége megtartja a szemlét a gettó felett.

A gettó helyéül kijelölt városrész hétfőn délután 6 órától zárul le a zsidóság előtt. Ettől az időtől kezdve a kapukon csak a megszabott időben, a Szabó Gyula rendőrtanácsos, a gettó közrendészeti és közbiztonsági szervek parancsnoka által megállapított délelőtt 11—1 óra között jöhetnek ki a városba bevásárlásaikat elintézni. A gettó területéről két főkijárat vezet ki a József kir. herceg utca — Simonffy utcákon és két vész — járat a Pásti és Csók utcán át. A fertőtlenítő kórház berendezése folyik a József kir. herceg utcai ovoda helyiségében és enfelállítása május 15-re szintén teljes befejezést nyer.

A debreceni lakáshivatal elismerésreméltó gyorsasággal intézte el a gettó területéről kiköltöző zsidók lakáscsere kérelmét. A tegnapi napra az eddig benyújtott több mint száz lakáscsere kérelmet 24 óra alatt kivizsgálták és valamennyit jóváhagyták. Értesülésünk szerint újabb 50 lakáscsere kérelmet nyújtottak be az érdekeltek a lakáshivatalhoz.

Felhivás

Felhivjuk a város területén működő zsidó orvosokat és gyógyszerészeket, hogy személyi adataikat, továbbá a zsidó munkásokat, ipari, kereskedelmi és egyéb alkalmazottakat, hogy nevüket, legújabb címüket, munkaadójuk nevét, munkahelyüket napi munkaidejük kezdetét és végét saját érdekükben a József kir. herceg utca 26. szám alatti irodában 24 óra alatt két darab fénykép egyidejű becsatolásával irásban jelentsék be.

Zsidó Központi Tanács

Hajdúmegyében is megszervezik a gettókat

Hajdú vármegye területén a hivatalos kimutatás szerint 5609 zsidó él, ezeket a zsidókat a megye területén gettókban helyezik el. A terv szerint elsősorban a megyei városok, Hajdúböszörmény, Nánás és Szoboszló területén állítják fel a gettót saját hatáskörében.

A megye területén levő 16 község zsidóságát Püspökladányban, Nádudvaron, Dorogon, Hajdúhadházon és Balmazújvároson vonják össze és helyezik el a részükre kijelölt területeken. A vármegye alispánja rövidesen kiadja a szükséges intézkedéseket.

Eljegyzés, házasság

* **Házasság.** Gönczy Imre asztalosmester és Hapák Mária bútorkereskedő, házasságot kötöttek május hó 8-án Debrecenben.

* **Házasság:** Dobi Erzsébet és Somlyai Elek, szombaton délután négy órakor tartják esküvőjüket a ref. Nagytemplomban, melyre rokonaikat, ismerőseiket szeretettel meghivják.

— **A Váradegyházmegyei Takarékpénztár** nevében dr Kovács Jenő ügyvéd felfolyamodást jelentett be a Kúriához a tábla ítélete ellen, amelyben nem engedélyezte a „hajdúmegyei" jelzést azzal, hogy ez megtévesztő hatást érne el és arra engedne következtetni, hogy a cégnek a megyével van kapcsolata. A cég arra hivatkozik, hogy a „hajdúmegyei" jelző nem sérti a cégvalódiság elvét.

— **Bihar vármegye területéről 8000 zsidót összpontosítanak Nagyváradra egy újabb gettóba.** Nagyváradon kijelölték a gettót és már elhelyeztek benne több mint 24.000 nagyváradi zsidót. A bihari alispán kijelentette, hogy a vármegye területéről is összpontosítják a zsidókat Nagyváradra a körösparti laktanya környékére. A számítások szerint 8000 zsidó kerül az új gettóba. A vidékről kétheti élelmezést is magukkal vihettek a zsidók. A szalárdi, margitai, érmihályfalvi, székelyhidi és ócsai járásokból költöztettek már be a zsidókat Nagyváradra.

— **Az Árpád-téri ifjúság anyáknapi ünnepsége.** Az Árpád-téri ifjúság vasárnap délután háromórai kezdettel az Árpád-téri templomban rendezi meg anyáknapi ünnepélyét. A műsort az istentisztelet és az igehirdetés vezeti be, utána Nagy Magda szavalata következik. Anyáknapi beszédet mond Pataki László konventi ifjúsági lelkész. Gyermekénekkar énekel orgonakíséretével, majd Száldobágyi Irén szaval egy költeményt. Ifj. Nagy István orgonaszáma után záróénekkel ér majd véget az anyáknapi ünnepély. A szép ünnepélyre ezúton hív és vár szeretettel mindenkit az ifjúság.

— **Horvát** területre a legutóbbi amerikai bombázást követően három bombázó zuhant le, személyzetének több tagja ejtőernyővel ugrott le. Főleg amerikaiak voltak, de volt olasz is. köztük.

— **A Hatvan-utca 1—3. számú bérház lakói a következő összegeket adták a bombakárosultaknak:** Bartha Ferenc 10, Tóth József 4, Nagy Gyula 10, báró Waldbott Kelemen Tokaji borozó 20, Tőkés fotószalon 10, Tegdes János 10, özv. Szöllősiné 2, Dalmi Mihály 20, dr. Szilágyi Béla 5, dr. Bäcker József 5, Cséffay Ferencné 2, dr. Hohardy Lászlóné 10, Kerékgyártó László 4, Kocsár László 5, özv. Szabó Imréné 2, dr. Sáray Sándorné 5 pengő. Benedek Csaba 50 fillér, dr. Csontos Józsefné 10 pengő, Meskó Jenő 2, N. N. 2, Magyar Bertalanné 5, N. N. 2, Osváth Jenőné 3, dr. Benedik Istvánné 5, Iványi Sándor 5, N. N. 5, Mohánszky Tiborné 5, Juhász Edit és Ica 5, Csanády Sándorné 5, Szendy Tihamér 5, Szilágyi László 5, dr. Fehérvári Józsefné 5, dr. Berényi István 10, Nemes Dénesné 5, Kovács Károly 10, Vásáry Józsefné 5, Demény Géza 10, Kalmár Gyula 10, dr. Ménes Lajos 10, Gombos Elemérné 5, dr. Kondor István 10 pengő. Összesen 272.50 P.

— **Példamutató cselekedetről tettek tanuságot dr Varga Kálmán és Szőnyi János háztömbparancsnokok,** amikor a körzetükbe tartozó háztömbök lakóit felkeresték, hogy adakozaznak a bombakárosulta javára. A gyüjtést a Széchenyi-utca 11., 13., 15., 17., 19., 21., 23., 14., 16., 18., 20., 22. és a Simonffy-utia 12. szám alatti házakban végezték a következő adományokkal: özv dr Boross Tóby Elekné 20 P, N. N. 10 P, Sinay Gyuláné 10 P, dr T. Szücs Gézáné 10 P, dr Bohn Ede 10 P, Kovács Gyula 5 P, Sepa Imréné 4 P, özv. Juhász Károlyné 4 P, Kádas András 3 P, Jánossy Béláné 3 P, Szénássy Gáborné 2 P, Markaly Istvánné 2 P, Molnár Sándorné 2 P, Horváth Anna 2 P. E nemes cselekedet bizonyára követőre talál.

— **Svájc semlegességét ismét megsértették** és több i degen gép repült svájci terület fölé. Egy gép leszállt a genfi repülőtéren 10 fönyi legénységét internálták. Több gép lezuhant a hegyekben, személyzete ejtőernyővel ereszkedett le.

— **Hirdetmény.** Felhívja a városi adóhivatal az adózó közönséget, hogy az 1944. év II. évnegyedre esedékes együttesen kezelt közadótartozását 1944 május 15-ig fizesse be. A befizetés naponként 8—12 óráig a városi adópénztárban, vagy pedig a 87.958. számú postatakarékpénztári befizetési lap felhasználásával eszközölhető. A csekklapon a küldemény rendeltetése és a főkönyvi tételszám feltétlenül feltüntetendő. Ugyanakkor figyelmezteti a városi adóhivatal az adózó közönséget arra is, hogy a mulasztók ellen a határidő lejárta után a legszigorúbb végrehajtási eljárást fogja foganatba tenni. Városi adóhivatal.

— **Kivégezték Kecskeméten** Kolompár András 43 éves péksegédet, aki megölte és kirabolta Berente János gazdálkodót. — A rögtönítélő bíróság augusztusban ítélte halálra, most utasították el a kegyelmi kérvényt és tegnap délután az ítéletet végrehajtották.

— **Turista kirándulás vasárnap Nagycserére.** Kedvező idő esetén gyöngyvirágtúrát rendezünk vasárnap, folyó hó 14-én Nagycserére. Indulás a guti vasúttal reggel 8.30 órakor, vissza gyalog jövünk délutánra. Étkezés hátizsákból. Vasúti költség 1,50. Csak jó gyaloglók jelentkezzenek. Felkérem mindazokat a túristákat, kik a mult évi Mátyás túrákon résztvettek, hogy túráik számát, helyét és időpontját velem mielőbb közöljék. Az emlékérmeket a központ csak ennek alapján adhatja ki. Pénztáros.

Gyászrovat

Fekete Lajos műszaki főtanácsos, 62 éves korában elhunyt. Temetése vasárnap félnégy órakor lesz a díszravatlozó teremből. A gyászoló család a részvétlátogatások mellőzését kéri. Lakás: Baltazár Dezső utca 9. Gebauer-rendeži.

Halálozás. Fenyves Glancz Andor, f. hó 11-én, 51 éves korában, rövid szenvedés után elhunyt. Temetése vasárnap délelőtt 10 órakor lesz az izraelita temetőben.

Mendre János gazdálkodó 82 éves korában elhunyt. Temetése szombaton délután 3 órakor lesz a Köztemető 3. ravatalozó teréből. Lakás: Bellegelő 76. sz Dankó temetkezés.

Köszönetnyilvánítás. Áldott emlékü szeretett fiunk, testvérem és sógoromnak, Székely Szücs Sándor cserépkályásmesternek a temetésén megnyilvánult részvétért, a ravatalára küldött koszorúk és virágokért rokonainknak és jóismerőseinknek ezúton mondunk fájó szívvel hálás köszönetet. **A gyászoló család.**

Köszönetnyilvánítás. Istenben boldogult férjem, édesapánk és nagyapánknak Pávor Jánosnak az elhunyta alkalmával megnyilvánult részvétért ezúton is hálás köszönetünket fejezzük ki. — **A gyászoló család.**

Köszönetnyilvánítás. Mindazon rokonok, jóbarátok és ismerősöknek, akik szeretett fiunk, testvérme és unokámnak, ifj. Pető Lászlónak a temetésén megjelentek nagy bánatunkat részvétükkel enyhíteni igyekeztek, ravatalára koszorút, vagy virágot küldtek, ezúton mondunk igaz köszönetet. **A gyászoló család.**

Musinszky Sándor
belügyi nyugdíjas

életének 60-ik évében elhunyt. Temetése vasárnap ½5 órakor lesz a A) ravatalozó teremből. Gyászolják: felesége, egyetlen gyermeke, veje, unokája, nasza, testvérei, sógorai, sógornői és a kiterjedt rokonság.

Lakás: Ghillány-u. 11.

Gebauer [illegible]ezi.

Konkoly Jenő és neje, **Varjassy Irén** mint szülők, **Géza** és **Sándor** mint testvérek szomorú szívvel jelentik, hogy

kis PALKÓNK

életének 5-ik havában május 11-én elhunyt.

Temetése május 13-án 16.30 órakor lesz a köztemető II. A) teréből a r. k. egyház szertartása szerint korábban elhunyt ikertestvére, Péterke mellé.

Lakás: Kassa-út 16.

Minden külön értesítés helyett.

Csurka temetkezés.

A Helyi Vasutak adománya a bombakárosultaknak

A Debreceni Helyi Vasút és a vele együttesen kezelt Debrecen—Nyirbátori HÉV üzletigazgatósága valamint a vasútak alkalmazottai 2.202 pengőt adományoztak a bombakárosultak részére. Az összeget egyidejűen az 151.006 számú csekken illetékes helyre átutalták.

Pap Károly emlékbeszéde Papp Ferenc történettudósról a Tisza István Tudományos Társaság ülésén

A Debreceni Tisza István Tudományos Társaság I. osztálya, **Haukiss János** államtitkár elnöklésével tegnap délután felolvasó ülést tartott. Az első előadó **Pap** Károly ny. egyetemi tanár volt, aki Pap Ferencről, a kiváló irodalomtörténettudósról tartott mélyhatású emlékbeszédet. Előadásának első részében irodalmi visszapillantást vetett a mult század végére, majd részletesen ismertette Pap Ferencnek, ennek a mindig új, mindig magasztosabb eszmék után törő nagy férfiúnak életét. Papp Ferenc új vizsgálat alá vette az addigi irodalmi eredményeket s mindent átható erkölcsiségével, szilárd jellemével, páratlanul éles elméjével, legnagyobb kritikusaink közé emelkedett. Kemény Zsigmondról írott nagyszerű munkája és Gyulay Pál életrajza alapvető munkái lettek a magyar kritikai és életrajz irodalomnak.

A mélyhatású emlékbeszéd után Varga László ismertette Bocatius János hazafias költészetét. Gondosan felépített előadását nagy tetszéssel fogadta a hallgatóság. A két felolvasónak Haukiss János elnök mondott köszönetet.

Anyakönyvi hírek

Születések: Szabó László fm. H-hadház leány Eszter, Sztovicsek Lajos borbély s. 3 h. gy. s.-u. 48. fiú Ferenc, Gyimesi Gyula MÁV lakatos Mák-u. 24. fiú Pál, Weber Dénes gyógyszerész Kunhegyes fiú Dénes, Humicskó Gyula keresk. s. Nagyvárad-u. 1. fiú Gyula, Iványi Andor m. tisztv. Bpest leány Ágnes, Siklósi József MÁV tiszt Tasnád leány Erzsébet, Marsalkó Mihály villanyszerelő Nyil-u. 33. leány Erzsébet, Szabó András kisbérlő H-bagos leány Margit, Katona István csizmadia m. Arany J.-u. 51. leány Anikó, Zelenák Lajos kazánfütő Magyar-u. 10. Margit, Harangi Sándor napszámos B-újváros leány Juliánna, Kondor Pál kereskedő s. Pesti-u. 61. fiú, Szabó Lajos honv. őrmester Som-u. 7. sz. leány Éva, Forster Tamás forg. adótiszt P-ladány fiú József, Schrödel Károly pénzbeszedő Huszti-u. 4. leány Katalin, Diószegi Dezső m. tisztv. Komlósi-ut 15. leány Ildikó, Eszenyi Ferenc npsz Pósa-u. 14. leány Etelka, Kaderász Gyula p. ü. titkár H-szoboszló fiú Ákos, Székely László MÁV lakatos s. Pacsirta u. 38. fiú Barna, Szalontai József kisbérlő Bellegelő 13. fiú József, Ménes János gépszerelő Cecilia-u. 7. fiú János, Nagy Antal pincemester Cserepes-u. 3. fiú Antal, Pásztor András kocsis Esztár fiú László, Szántó Gyula npsz Uszó-u. 23. fiú Gyula, Szücs Gyula gimn. tanár Békés leány Éva, Szőnyi László MÁV heggesztő Csillag-u. 51. fiú László, Mezei László gazd. cseléd Bánk 9. leány Erzsébet, Kun István törzsőrm. Mester-u. 35. leány Edit, Fehér Gyula cipész s. Apafy-u. 131. leány Gizella, Nagy József gy. munkás Csillag-u. 59. leány Éva, Máthéi János posta s. tiszt Dobozi bérház leány Mária, Lusztig Márk cipő keresk. Csapó-u. 19. fiú György, Juhász Ferenc kisbirtokos Pozsonyi-út 8. leány Csilla, Ábrahám József BSzKRT kocsivezető Bpest leány Borbála, Kiss Antal üzletvezető Komlóssy-út 63. fiú Antal és még tíz törvénytelen újszülött.

Eljegyzések: Budán Mihály gépkocsi vezető Vályi N. G.-u. 10. Nozék Ilona Hunyadi-u. 8., Balogh Imre MÁV s. tiszt i. Balogh M.-u. 24.—Szabó Irén Csapó-u. 35. Kenykerc Péter MÁV kalauz Tusnád-u 4.—Lőrinczi Katalin Kis Á.-u. 10.

Házasságok: Barna László Máv Kossuth-u. 58.—Kovács Margit Kálvin-tér 17., Klein György asztalos s. H.-Hadház—Klein Anna Hatvan-u. 43., Freud Sándor bérlő Bpest—Rozmár Erzsébet Rothermere-u. 21., Tusjak György vaskeresk. s.—Nagy Ilona Huszt, Takács Sándor italmérő Balaton-u. 1.—Antal Krisztina Mester-u. 34., Biró Mihály gyári munkás—Dani Eszter Olajütő 44, Matkó László egyetemi altiszt Honvédtemető-u. 10.—Arany Mária Vendég-u. 68., Juhász Sándor étterm. szakács Sarló-u. 4.—Bene Anna u. o., Svartz Miklós asztalos s. Ferenc J.-u. 71—Balog Katalin 2. h. huszár-u. 72., Kövári Pál m. tisztv. Pestszenterzsébet—Kunka Irén Kut-u. 112., Deák László p. ü. tisztv. Szoboszlai-út 11.—Sütő Erzsébet Irinyi-u. 9., Gönczi Imre asztalos s.—Hapák Mária Csapó-u. 81.

Halottak: Lek Istvánné ref 59 éves Bellegelő 105, Takács Miklós ref Kishegyesi-út 40. Rácz János rk 48 éves Tóth Á.-u. 22, özv. Szabó Zsigmondné ref 60 éves Váncsod, Fodor Pál ref 5 hónapos Pesti-u. 4, Keresztes József ref 52 éves Mátészalka, Székely Szücs Sándor 34 éves Homok-u. 85, Máté Simon g. keleti 23 éves Milva, Kovács Hajnal ref 12 hónapos Felsőboldogfalva, Mogyorósi Mária rk 7 éves Andrássy-ut 31, özv. Pongor Józsefné ref 74 éves Kishegyesi-út 40, Kröger Heinrich evang. 38 éves Lübeck, Lengyel Lajos ref 67 éves Bellegelő 112, Groszman Károly izr. 81 éves Zsák-u. 3, Kovácsházi István evang. 30 éves Eger, Börcsök Antal rk 52 éves Pestújhely, Horváth Pál ref 79 éves Kinizsi-u. 31, Halász Lajosné ref Kinizsi-u. 70, Szarvas Imre ref 48 éves Haláp 101, Szentmiklósi Erzsébet ref 18 éves Tegez u. 27, Nagy Miklós ref 35 éves Kinizsi-u. 31, G. Nagy Lajos ref 36 éves Derecske, Szilágyi István ref 12 éves Derecske, Sebián Ferenc rk 41 éves Nyul-u. 127, Horváth Sándor, ref. 70 éves Dembinszky-u. 30, Scheiner Jakab izr 82 éves Busi-u. 21, Tóth Miklós rk 2 napos Tiszaörs, Nagy Pál gk 71 éves Kishegyesi-út 40, Tóth Józsefné ref 25 éves Pozsonyi-út 25, Krolcsik Károlyné ref 19 éves Ruyter-u. 40, Biró János ref 72 éves Apafája 6, B. Nagy Benjámin ref 1 hónapos Pesti-u. 4, Pethő László ref 25 éves Böszörményi-út 25, Trencsény Jánosné ref 67 éves Péterfia-u. 41, Pávor János ág. h. ev. Oláh K. u. j20, Dalmi Géza ref 46 éves Eötvös-u. 34, özv Bárány Józsefné ref 82 éves Timár-u. 50, Tokai Sándorné ref 71 éves Nyul-u. 39, Szőke Lajos ref 72 éves Kar-u. 1, Lipcsei Sándor rk 17 éves Barossu. 1, Nagy Gizella rk 10 éves Egyek, Balogh Juliánna ref 2 éves Miklós-u. 45, Bozsódi Lajos Derecske 25 éves, Tóth Gyula rk 24 éves Dombrád, Olchvári János Nagybégány, Jeles János Tiszadada, Stincz Pál Orosháza, Dalmi Gyula P-ladány, Oretnik György Kalnarosztaka, Bertalan István H-böszörmény, Recsei János Gáva, Farsang Ferenc Szombathely, Bodrogközi Ferenc Olaszliszka, Kenderesi István Tamáshida, Kis Elek Nádudvar, Hegyi István Kecskemét, Ferdinánd Bütter Frankfurt, Kosztelelczki Flórián Kerecsend.

2,954 pengőt gyüjtöttek a nőiszabók a bombakárosultak javára

— Folytatás. —

Kiss Józsefné, Szücs Ferenc kötszövő, Stefán János, Csányi Matild 15, Szücs Mária, Nagy Erzsébet, Mozga Lajosné, Ottó Sándorné, Mészáros Lajosné, Pethő Gáborné, Szatmári Mária, özv. Schmied Béláné, Ecsedi Margit, Kerek Mária, Helfrich Istvánné, Nagy Mária Lőrinczi Jánosné, — Domokos Ilona, Kovács Sándorné Gáspár Anna, özv. Bartha Dánielné, Nagy Zoltánné, Farkas Ivánné, Székely Lászlóné, Kiss Katalin, Rózsa Irén, Zajti Gyuláné, Kiss Jolná, özv. Kurtás Ferencné, Szöllössy Ilona, Hencz Györgyné, Nagy Ilona, Vági Rózsi, Kaplony Erzsébet, Kalmár Béláné, Harsányi Lászlóné, Várady Nóza, Kovács Erzsébet, Kállai Mária, Goda Erzsébet, Harangozó Mária, Szabó Miklós, — Szász Gyuláné, Főző Margit, — Debreceni Lajosné, Faragó Lajosné, Végvári Gizella, Nagy Erzsébet, Eszenyi Istvánné, Hegedüs Lajosné, Giszei Jánosné, Balázsi Imréné, Györfy Sándorné, Nádudvari Erzsébet Szabó Sándorné, H. Szabó Istvánné, Simon Kata, Kiss Gáborné, Demjén Eszter, özv. Heutschy Jánosné, Ács Eta, Pesti Imréné, Száldobágyi Józsefné, Jámbor Erzsébet, Varga Gézáné, Tóth Emma, Moór I. 10 P, Bihari Julia, Varjas Gusztávné, Lethinger Emilné, Vághy Ida, Debreceni Julia, Gulyás Józsefné, Kerezsi Józsefné, Szatmária Viola, Nagy Gyula, Berényi Zsigmond, Lengyel Józsefné, Mayer Zoltánné, Pásztor Antalné, Füzessy Józsefné, Jakab Károlyné,5. N N, 3, Takács Gyuláné 2. Sinai Erzsébet 1. Összesen 2954 P

Dr. Kádár Levente államtitkár megszemlélte a hajdúsámsoni ONCSA telepítést

Gyümölcsös kertváros épül a sokgyermekes családok részére

Dr Kádár Levente államtitkár, aki az ONCsA-ügyek országos felügyelője, Hajdú vármegyében volt tegnap és megszemlélte a hajdúsámsoni ONCsA-települést, melyet egy volt zsidó birtokon létesítenek. **A telepen már készen van 40 családi ház és ebben az esztendőben épül még 57 családi ház.**

A telepet úgy helyezték el, hogy minden házhoz egy holdas gyümölcsös tartozik a ház körüli kis kerten kívül. Az ONCsA vezetőségének arra is volt gondja, hogy minden sokgyermekes családnak a kertjét betelepítse. **Nemes gyümölcsfákat ültettek el a szakemberek az egyholdas kertekben és így az ONCsA-házak lakói nemcsak az egészséges házakat kapták meg, hanem a kertet is már beültetve gyümölcsfákkal.**

Az elgondolás szerint a gyümölcsösök gondozására is felügyelnek, hogy a nemes gyümölcsfák a kellő gondozás következtében jelentős anyagi támogatást is adjanak majd a családoknak.

Dr **Kádár Levente** államtitkár több ONCsA-házat megtekintett és a legnagyobb megelégedését nyilvánította a látottak felet. Kijelentette, hogy **ezek az egyholdas gyümölcsös, kertes családi házak az egész országban egyedül állók és példamutatók.**

Kádár Levente államtitkár megtekintette a Fiúk falvát

Dr Kádár Levente államtitkár megtekintette a dobreceni határban levő Fiúkfalvát, mely a Városi Közjóléti Szövetkezet kezelésében levő birtokon van. **A Fiúkfalván 16 utcagyermeket, akiket szüleik elhagytak, nevelnek és a több hónapja tartó erkölcsi nevelő hatás eredményeképpen a fiúk teljesen megváltoztak.** Az államtitkárt a Szepesre dr **Kertész Kálmán,** a Városi Közjóléti Szövetkezet igazgatója kísérte ki és ismertette a KIE akcióját, mely megteremtette a Fiúkfalvát és máris 16 erős, egészséges fiút mentettek meg a társadalom számára. Az államtitkárra igen nagy hatást tettek a látottak és megígérte támogatását. A belügyi kormánytól ugyanis a Fiúkfalva részére anyagi támogatást kértek, hogy továbbra is folytatni tudják áldásos működésüket.

KÖZGAZDASÁG

A sütőszakosztály elfogadta Galamb Ferenc elnök lemondását

A szakosztály tegnap Fésüs Gyula alelnök elnöletével ülést tartott. Az alelnök bejentette, hogy Galamb Ferenc, a sütőszakosztály elnöke benyújtotta lemondását.

Bende Pál szólalt fel először és hosszabb beszédben foglalkozott Galamb Ferenc működésével a szakosztályban és a testületben, éles szavakkal bírálva azt. Különböző vádakat emelt Galamb Ferenc ellen. — Hangoztatta, hogy új vezetőség fogja felváltani a szakosztályban a régit s ez a vezetőség felszámol a multtal. Titakozott az ellen, hogy Galamb Ferencnek lemondása alkalmából jegyzőkönyvi köszönetet mondjanak.

Továbbiakban elmondotta Bende Pál, hogy tájékoztatta az Ipartestület és a szakma ügyeiről vitéz Bessenyei főispánt, aki kijelentette, hogy támogatni fogja a keresztény iparosok munkáját.

Tóth Gyula szakosztályi tag sajnalatának adott kifejezést affelett, hogy pártpolitika került be a szakosztályi életbe. Bende Pál felszólalásával foglalkozott és kifogásolta annak hangját. Galamb Ferenc megérdemli a jegyzőkönyvi köszönetet.

Bende Pál újabb felszólalásában reflektált Tóth Gyula kijelentéseire és megmaradt álláspontja mellett, sőt újabb kijelentéseket tett.

Szombathy György és Krivda Gyula felszólalása után a szakosztály úgy határozott, hogy Galamb Ferenc elnök lemondását tudomásul veszi. A jegyzőkönyvi köszönet kérdésével kapcsolatban külön ülésen foglalkoznak.

Olcsóbbodás a debreceni élelmiszerpiacon

Sok a gomba és az apró baromfi — Az uborka kilója nyolc pengő

A debreceni élelmiszerpiacon sok volt a zöldség. Sok a sóska és a spenót. A spenót ára már 50 fillérre esett le kilónként, az erdei sóska még olcsóbb, mert már 80 fillérjével lehetett vásárolni kilóját. Két hét alatt ez jelentős áresés, mert az 1.60-as árról esett le 80 fillérre. A saláta is olcsó már és válogatva 10 fillér egy fej. A zöldhagyma és piros retek csomóját 20—22 fillérért adták. A sárgarépa kilója már 70 fillér, gyökér és torma kilója egy pengő.

Az új uborka a legdrágább a piacon, mert egy kilót nyolc pengőért adtak. Vették, mert ujdonság. Az új kalarábé már nem volt kapós, mert darabja 1.50 volt. Az első május nagyon kedves a gombáknak és bőséges felhozatal volt, **külön helyen egész gombapiac alakult ki és változatos volt a portéka.** A tejgomba kilója 8 pengő, a sampion 5 pengő, a kucsmagomba 1.30, a harmatgombából egy csomó 40 fillér.

A baromfipiacon csak apró baromfi volt bőségesen. Az árak nagyok. **A kis liba párja 16 pengő, a 4—5 hetes tollasodó kis libákért már 35 pengőt kértek. A sárga kicsi kacsa párja 6 pengő, a napos csirke párja 1.80—2 pengő.**

A felhozatal az élelmiszerpiacra bőséges volt és az árak általában estek.

— **Felhivás a lakbérváltozások bejelentésére.** Felhivja a városi adóhivatal a házbirtokosok figyelmét arra, hogy 1943 november óta a házukban változott házbéreket jogkövetkezmények terhe mellett a városi adóhivatal I. em. 38. sz. szobájában 1944 május 20-ig jelentsék be. A bejelentéshez szükséges nyomtatványok darabonként 6 filléres térítés ellenében ugyanott kaphatók. Városi adóhivatal.

A bőranyaggazdálkodás m. kir kormánybiztosa felhívja mindazokat a zsidó nyersbőr, készbőr kesztyű, bőrdíszmű, bőröndös, gépszíj, műszaki bőr, szíjgyártó, nyerges bőr, ruházati szűcs, szőrmecserzőanyag, bőripari segédanyag cipő, cipészkellékek és minden nemű bőrszakmába vágó anyaggal foglalkozó kereskedőket, akik az 50.000—1944. számú rendelet alapján üzleteiket április 20-án kötelesek voltak bezárni, hogy nevüket és üzlethelyiségük címét, valamint tartózkodási helyüket a m. kir. kormánybiztossal (Budapest IV. kerület, Türr István-utca 4 szám) közöljék. **Az adatszolgáltatást abban az esetben is** meg kell tenni, **ha a fent emiitett kereskedők egyben ipari foglalkozásuk** is és ezáltal üzletüket nyitva tarthatják.

Irtózatos viharok tombolnak a csendesnek gondolt sztratoszférában

Ezideig azt hirdették a meteorológusok, hogy csak az alsó tizezermétéres légkörben az ugynevezett *toposzférában vannak olyan tünemények, melyek az időjárást megszabják a föld felszínén.* Úgy vélték, hogy a toposzférán felül emelkedő légkörben, a sztratoszférában már nincs időjárás. Nincs széljárás, vihar, csendes a levegő. A repülés hívei arról írtak, hogy nagy utasszállító *gépeket szerkesztenek, légi vonatokat, melyek a világrészek közötti forgalmat bonyolítják le olyan módon, hogy felülemelkednek a toposzférán, a békés sztratoszférában utazva elkerülhetik a viharokat melyek a toposzférában bizony elég gyakran szerencsétlenségeket hoznak a repülőgépekre.*

Ezt a feltevést arra alapították, hogy a sztratoszférában már nincsenek felhők, tehát ha nincs felhőképződés, nincs vihar sem. Az újabb kutatások bebizonyították, hogy *a békés sztratoszféra nem létezik.* A csendesnek, felhőtlennek látszó kék levegő-óceánban nem lehet veszély nélkül utazni. Az igaz hogy a vizpára nem marad meg a 10.000-12.000 méteres magasságban, mert *a ritka levegő nem tartja meg lebegve a vizpárát de a szelek annál nagyobb erővel tombolhatnak.*

A sztratoszférában tombolo szelekről a hullócsillagok vizsgálata nyomán közöltek méréseket. Texas felett a csillagvizsgálók egy nagy tűzgolyót figyeltek meg, melynek a magasságát is megmérték. Megfigyelték, hogy a tűzgolyó vastag tűzcsóvát bagyott maga után, mely kis felhógomolyokra oszlott szét. *Ezekea a füsafelhőket a sztratoszférában szélhordták a szelek. Megmérték a szágulda füstfelhők sebességét és megállapitották, hogy óránként 320 kilométert haladtak.* Ez a sebesség harmincszor annyi, mint a földön dúló legerősebb vihar sebessége.

A földön dúló erős szélviharok, mint a taifun is, mi olyan erős, hogy nagy hajókat dobál a partokra, elsepri ez erős kőházakat is, letarolja az erdőket évszázados fáival. Elképzelhető, hogy harmincszor akkora viharnak milyen mindent elsöprő ereje lehet

A sztratoszféra-repülés tervezőinek tehát le kell mondani arról a békés utazási lehetőségről, melyet arra építettek, hogy a sztratoszférában nincs időjárás, nincs meglepetés és vihar, csak a végtelen, csendes levegőréteg.

A sztratoszféra meghódítására törekvő rakétatervezők egyike: *Goddard* amerikai tanár, nemrég nyilvánosságra hozta kísérleteinek eredményét. Bejelentette, hogy sikerült egy olyan rakétát szerkesztenie, melynek sebessége *óránként 1100 kilométer.* A rakétamotor 400 lóerőt fejt ki sulyának minden kilógnammjára. Ez a teljesítmény százszorosan felülmulja a legjobb repülőmotorok teljesítményét is. A rakétamotor a kísérlet során három és fél kilométeres magasságig érte el az 1100 kilométeres sebességet.

Az Ipartestület elöljáróságának csütörtöki üléséről szóló beszámolónkban többek között az foglaltatik, hogy Szabó Kálmán lemondott a nyomdászszakosztály elnökségéről. Megállapítjuk, hogy ez nem felel meg a tényeknek.

Szerkesztői üzenetek

Hatvanutcai kereskedők és iparosok. Levelüket intézkedés céljából illetékes helyre juttattuk.

Unokahug. A zsidónak tekintendő személyeknek a gettóban kell lakniа kereszténynek számító hozzátartozó természetesen maradhat a városban.

SPORT

Tisza a jobbhátvéd a SBTC ellen

A Salgótarján ellen készülöcö DVSC-ben az az ujság, hogy az utóbbi időben jó formában lévő Tiszát állítja be a vezetőség a holnapi mérkőzésre. A csapat igy Nagy—Tisza, B. Nagy—Orosz, Nagy II., Kádas—Szabó, Zilahy, Szilágyi, Anocskai, Sidlik összeállításban játszik. A DVSC ma délután autóval megy át Tarjánba, tartalékként Serfőző utazik a csapattal. A játékosok remélik hogy az egyik pontot sikerül elhozniok Tarjánból.

D. Villanygyár - Szatmári VSE NB III mérkőzés a DEAC pályán

Vasárnap délután az egyetemi sporttelepen a debreceni Villanygyár bajnokságra törő együttese a szatmári VSE csapata ellen játszik bajnoki mérkőzést. A két csapat találkozása jó sportot igér, annál is inkább mert ha a debreceni csapat több pontot veszit, akkor már reménytelenné válik harca a bajnokságért, tehát ezen a mérkőzésen tudása legjavával küzd a győzelemért. A mérkőzés délután három órakor kezdődik. Előtte a D. Villanygyár II.—MOVE Szabolcs kerületi bajnoki mérkőzés kerül lebonyolításra.

Nagy Mihályt, a DVSC kapusát felmentette a vád alól Konyor egyesbiró.

Beszámultunk arról, hogy a DVSC—Ujvidék mérkőzés után Nagy Mihályt, a DVSC jeles kapusát azzal vádolták, hogy a folyosón labdarugócipőjével Söröst, az Ujvidék aprótermetű balszélsőjét arcul vágta. Az újvidékiek az egyesbiró előtt azzal indokolták Nagy Mihály tettét, hogy az őszi Ujvidék—DVSC mérkőzésen Sörös lerugta Nagy Mihályt és a mostani csak a „kölcsönkenyér" alapját igazolta. Konyor Lajos egyesbíró a napokban tárgyalta az ügyet, melyek során kihallgatta a debreceni kapust is és az újvidékiek alaptalan vádjának nem adott helyt s Nagy Mihályt felmentette a vád alól.

Korompay, a DEAC kiváló atlétája nem indul a főiskolai bajnokságon, mert a fivére a keleti hadszintéren hősi halált halt.

Okölvivók - birkozók labdarugó mérkőzése

Érdekes labdarugó mérkőzés kerül lebonyolításra ma délután félhat órai kezdettel a dohánygyári sporttelepen. A DVSC birkozói a DVSC ökölvívói ellen játszanak labdarugómérkőzést. A győztes csapat egy hordó sört nyer. Érdekes, hogy a birkozók csapatában Gedeon lesz a kullancs, Tarányi és Némethy a két izomóriás a hátvédek. A birkozók egyébként Szücs, Tarányi, Némethy, Györfalvy Gedeon, Páskuly I., Tóth, Páskuly II. Baranyai, Kövér, Antal összeállításban játszik, míg az ökölvívók csapatában Vántsa, Szabadszállási, Dobó, Erdei, Hiripi, Górik, s Nádházy, Daróczy Szatmári, Szabó, B. Nagy, Veres, Vécsey, Mészáros és Sass fog szerepelni. A mérkőzést Zágonyi vezeti.

A Dohánygyár SE vezetősége alant felsorolt játékosait felkéri, hogy holnap reggel öt órára okvetlen jelenjenek meg a Nagyállomáson. Indulás Hajdúböszörménybe Gidra, Kádár, Reszegi, Szöke, Tóháti, Kovács, Porcsin Kondor, Mohai, Sándor, Jóvér, Gellért.

Vasárnap az NB I.-ben a következő mérkőzések lesznek: Salgótarján—DVSC, Tisza—Csepel, Kolozsvár—Kispest, Ujpest—Ujvidék, BSzKRT—Kinizsi, Elektromos—Gamma, Ferencváros—Szolnok, Diósgyör—Nagyvárad.

Az NB III-ban Szatmár SE—Nagykárolyi AC, Szatmári Törekvés—Püspökladányi MÁV, Nagyváradi MÁV—Petrozsény, D. Villanygyár—Szatmári VSE, Józserencsét—DVSC II., Nagyváradi Törekvés—Érmihályfalvai LE. mérkőzések lesznek.

A DEAC-ot nem törölte tagegyesületei sorából a MASz, csak versenyzési jogát függesztette fel addig, ameddig nem tesz eleget fizetési kötelezettségének. Értesülésünk szerint a DEAC már el is küldte a MASz-nak járó pénzösszeget és igy visszanyerte versenyzési jogát.

124 egyesületet oszlatott fel a TSTV. A feloszlatott egyesületek működése nem volt összeegyeztethető a keresztény és a nemzeti szellem követelményével. A rendelet több mint félmillió sport-egyesületi tagot érintett.

Daróczi DVSC Martonnal BTK Az országos egyéni ökölvívó bajnokságok során, amelyeket vasárnap kezdenek el, váltósúlyban a debreceni Daróczi a válogatott BTK öklözővel kerül össze.

A kerületi bajnokságban vezető DMTE a derecskei MOVE-val játszik, míg a Tiszthelyettes SE Nyíregyházán a NyVSC ellen lép pályára.

Nagyváradi kosarasok Debrecenben. Ma délután a DVSC korszerű kosárlabdapályáján kerül lebonyolításra öt órai kezdettel a Nagyváradi LE és a DVSC kosarasai között az a barátságos kosárlabdamérkőzés, mely egyúttal pályaavató mérkőzésnek számit. E mérkőzés előtt a DVSC és a DEAC hölgy-kosárlabdázói játszanak négy órai kezdettel.

A MAV LE labdarugói játékosai a Hajdúnánási LE elleni mérkőzésre vasárnap reggel indulnak. Gyülekés reggel 5 óra 20 perckor a Nagyállomáson.

Vezetőség.

APRÓHIRDETÉSEK

MAGÁNNYOMOZÓ

JANOSSY magánnyomozó bizalmasan nyomoz és megfigyel. Virág utca 21. Telefon: 23-78. 54—857 5. 9

BALOGSY a legregibb magánnyomozó megfigyeléseit nyomozásai diszkrétek, eredményesek, Zöldfa utca 5 sz. telefon: 28-72. 54—72 6. 4

KOSZTOLÁNCZY magánnyomozó bizalmasan megfigyel, nyomoz. Lorántffy utca 19. 54—479 6 1.

ALKALMAZÁST NYER FÉRFI VEGYES

NYUGDIJAS urakat alkalmazunk fixel és jutalékkal megadott cimek látogatására. Jelentkezés hétfőn reggel Turulnál, Piac-u. 34. 2—148

FŐISKOLÁS fiatalembereket keresünk megadott cimek látogatására fizetéssel és magas jutalékkal. Jelentkezés hétfőn reggel Ferenc József-út 34. Biztositó Intézet. 2—147

EVŐESZKÖZ tisztitót felvesz a Gambrinusz. 2—552

SZÜNIDEJÉT töltő nagyobb diák havonta 50 P-t kereshet, ha naponta Nagyrdőre kocsimon kitoszit. Szombaton nyitva 7 óráig. Kulcsár katonai cikkek. 2—165

KERESKEDELMI FÉRFI (48)

FÜSZERES kereskedőségéd május 15-re állást keres. — Méliusz-tér 9. Jenei fodrászüzlet. 48—146

FÜSZERES segédet, vagy kiszolgálónőt felvesz Volentik, Piac utca 38. 48—556

CIPŐKERESKEDŐ-segédeket, segédnőket, gyakorlott, elsőrangú elárusitókat azonnali belepésre keresünk. Kontsek cipőuzlet. 48—161

IPARI FÉRFI (33)

MÜSZERÉSZSEGÉD és tanuló felvételetik. Szabó, Petőfi-tér 6. 33—118

SÜTŐSEGÉD felvételetik. Diószegi-út 14. Vágóhid mögött, Boda. 33—533

JÓMUNKÁS fodrászsegédet teljes ellátással, magas fizetéssel felveszek. Simon Sándor fodrász, Hajdúdorog. 03—947

TANULÓ FIÚ (64)

NYOMDÁSZTANULÓT négy középiskolával keres Bocskay nyomda, Ispotály-tér 11. 64—57

FODRÁSZTANULÓT felvesz Biró László, Deák Ferenc 26. 64—79

PÉK- és cukrásztanulót felveszek. Marx, Piac 44. 64—127

NÉGY középiskolát végzett jó családból való fiút nyomdásztanulónak felveszünk. Piac 49. II. udvar. 64—174

VIZVEZETÉKSZERELŐ tanulót felveszek. Füvessy, Simonffy utca 15. 64—549

TANULÓ felvételetik Harmathy könyv-, papirkereskedésben Ferenc József-út 7. 64—159

KIFUTÓ FIÚ (49)

KIFUTÓFIU felvételetik. Kossuth-utca 6. szám, cukrászda. 49—155

EGY kenyérkihordó felvételetik. Kishegyesi-út 38. Sütöde. 49—531

HÁZMESTERI ÁLLÁS

HÁZMESTERT kerecek — azonnal Péterfia 46. házhoz bizonyitványnyal. Jelentkezés 14—16 óra között Komlossy 44. Szikszay ornagy. 29—137

ALKALMAZÁST KERES FÉRFI (1)

ÖTVENÉVES érettségizett intelligens férfi állást változtatna. Raktárnoki vagy felügyelői állást el elfogad. „50 éves" jeligére a kiadóba. 1—135

KLINIKAI gyakorlattal rendelkező 24 éves fiatalember férfi beteg mellé apolónak ajánlkozik. Jelentkezni lehet délelőtt 11-ről estig. — (Sinay Miklós u. 18.) 1—180

NÉGY középiskolát végzett kereskedelemben jártas fiatalember június 1-re állást keres, vidékre is elmenne. Megkeresését hétfő estig „Megbizható vidéki" jeligére. 1—22

ALKALMAZÁST NYER NŐ VEGYES (4)

KISFIAM és kisleányom mellé keresek gyermekszerető leányt a délelőtti órákra, ki a házimunkák elvégzésében is segit. Ajánlatokat „8—2-ig" jeligére a kiadóba. 4—981

JAVITÁSRA egy varrónőt felveszek hosszabb időre. — Tóth Árpád-u 20. 3. ajtó. 4—92

KERESEK egy leányt közeli szőlőtelepre, háztartásban segédkezőt. Érdeklődni Széchenyi-út 81. Vargáék. 4—125

TÁLCÁSLEÁNYOKAT felveszek Vízmozgóba Jelentkezni Csapó-u. 59. szám. Délelőtt. 4—169

PÉK- és cukrászüzletembe kiszolgálóleányt felveszek. Marx. Piac 44. 4—128

BEJÁRÓNŐ (8)

JÓ bizonyítvánnyal bejárónőt keresek. Alföldi II. 1. 8—152

RENDES mindenes bejárónőt reggel 7-től délután 6-ig felveszek. Vár-u. 2. Étkezde. 8—1805

ALKALMAZÁST KERES NŐ (3)

PERFEKT gyors- és gépirónő gyakorlattal azonnalra állást keres. Cim a kiadóban. 3—149

INTELLIGENS német nő a délutáni órákra két gyermek foglalkoztatását vállalja. Cim a kiadóban. 3—108

FÉRJE bevonulása miatt magára maradt asszony kétéves gyermekével házmesteri állást keres. Esetleg délelőtti munkában segédkezik. „Intelligens családnál dolgozni akarok" jeligére. 3—134

MINDEN bizonyítványát kibíró jó bizonyítvánnyal főző házvezetőnői állást keresek június 1-re, esetleg vidékre is. „Megbízható" jeligére 3—121

IRODAI NŐ (34)

GYAKORLOTT pénztárosnőt és kifutófiút, 16 éven aluli, felvesz Konteek cipőüzlet. 54—84

ÜGYES leány felvételetik. Négy középiskolával előnyben. Takács drogéria, Csapó utca 95. 54—115

HÁZTARTÁSI ALKALMAZOTTI MINDENES (30)

IDŐSEBB főzni tudó mindenest idősebb úr keres. Cim kiadóban. 30—55

JÓL főző mindenest kéttagú uri családhoz 15-ére felveszek. Beesenyei-u. 4. (Simonyi-út közelében.) 30—525

MINDENES, bentlakó, felvétetik kéttagú családhoz 15-ére. Nyomtató-u. 5. Ajtó jobbra. 30—129

GYERMEKSZERETŐ mindenest, ki parketthez is ért, 15-ére felveszek. Vigkedvű M. 23. sz. 30—126

MINDENES főzőnőt 15-re, vagy elsejére felveszek, Simonffy utca 15. 30—548

FŐZŐ mindenes bentlakó nőt azonnal felveszek. Paal Sándor, Szoboszlói-út 21/b. 30—558

IPARI NŐ (35)

SEGÉDLEÁNYOKAT, segédeket felvesz Tőkés foto, püspöki palota. 35—1940

SEGÉDLEÁNYOKAT és tanuleleányokat azonnalra felvesz Szücs Erzsébet női szabó, Hatvan-u. 17. 35—143

IPARI munkásnő felvételetik. Lakfalvi, Kétmalom 10. 35—167

KIFUTÓ LEÁNY (47)

ÜGYES kifutóleányt felvesz Tóthfalussy, Alföldi palota. 47—538

TÁRS (61)

KERESEK egy masamódleányt, aki iparra jogosult társként valamennyi kaucióval. Értekezni Sipos-u. 3. Vágóhidnál. 61—93

KÉREM azt a hölgyet az Andrássy-útról, ki Fuzekaséknál gombot csináltatott és társulni szeretne női divatszalon. Jelentkezni Fischernél, Pac-u. 49. alatt I. em. 61—162

ÜZLETI AJÁNLAT 67

PÜNKÖSDRE runáját készitesse bizalommal Tegdes úri és egyenruha szabómester-nél, püspöki palota. 67—324 5. 28

GYÖNYÖRŰ kivitelben készülnek kabátok kosztümök, ruhák. „Tildi" divatszalon Rákóczi tizenegy. 67—62. 5 20

VÖRÖS salak kerti utakra kapható a Debreceni Mükőgyár Kishegyesi úti tégiagyárában 67—703 vv.

NE DOBJA KI ényét drága nyakkendőkért, mert a meglevő régi nyakkendőjét tisztitom, javitom, fordítom olcsón. Nyakkendőüzem, Dózsa-utca 13. (Csemete-utca folytatása. 57—614 6. 6

TOLLÁT mielőtt értékesitené, kinálja fel a Hangyánál, ahol a leginagasabb napi árat fizetem. Tollértmelők előnyben. „Hangya" zoligyüjtőtelep, József kir. herceg-u. 710 (Cimre ügyeljen.) 67—1951

GAZDASÁGI felszerelési gépek, eszközök, kocsik, szekerek, alkatrészek állandóan raktáron. Áru it, beeserél, vasárol vitéz Nagy János, Hatvan-utca 41. ez. Telefon: 26-19 14—27 6. 5.

SZÖRMEBUNDÁKAT alakitok, javitok, festek, eladok, veszek. Kóváry szűcsmester, püspöki palota. 67—443 8. 2.

KÉZIKOCSIT költözéshez kölcsön adok, Kalotaszeg-u. 6. 67—177

GYÜMÖLCSIZ korlátlan menyiségben kapható. — Paal Sándor, Szoboszlói-út 21/b. 67—559

ÉKSZER, ARANY, EZÜST (19)

ARANYAT aranyért, ócska aranytárgyait modernre beserélem. Szelecsényi, Sas u 2 sz., telefon: 26-60. 19—28 6. 2.

ARANYAT, ezüstnemut, ékszereket napi áron vesz Takács Sándorné, Piac utca 56 sz 19—1222 5. 20.

ÉPITKEZÉSI ANYAGOK (20

BONTÁSBÓL kikerült téglát, kerítésanyagot (lécet, sodronyt) keresek megvételre. Cimet e lap kiadóhivatalának pénztárába kérem leadni. 20—1989 vv

ELADÓ padlásfeljáró fosznideszkából, légvédelmi célokra is alkalmas István-út 31/c. 20—546

AUTÓ, MOTOR, KERÉKPÁR, GÉP (7)

IRÓGÉP eladó. Bercseni-u. 10. 7—1619 5. 14

HANGSZER (28)

RÖVID, fekete, bécsi zongora jó állapotban eladó. Érdeklődni: Harmathy könyvüzletben, Ferenc József-út 7. 28—158

CSEREÜZLET (11)

FÁT adok zsirért vagy cukorért. Klapka-u. 21. szám. 11—145

ELVESZETT (13)

BALOGH RÓZA és özv. Farkas Kálmánné névre élelmiszerjegy stb. egy retikülben elveszett. Illő jutalom ellenében kérem Hadházi-u. 5. átadni. 13—112

ELVESZETT Szoboszlói-úton ujságba becsomagoló OMBI és vásárlási könyv élelmiszerjegyekkel, igen fontos iratokkal Erdős József névre. Megtaláló jutalom ellenében adja le Széchenyi-utca 32. Horogh kocsmában. 13—123

KOMONDOR szuk. találtatott. Borka, Piac 56. 13—557

FELHIVOM a textilkereskedőket, hogy Budai Béla névre szóló textilkönyvre ne szolgáljanak ki, aki megtalálta, hozza vissza a könyvet. 13—560

BÚTOR (9)

SAJÁTKÉSZITMÉNYÜ kész hálószobák, konyhaberendezések állandóan raktáron Kalásznal, Vár utca 2. sz. udvarban, Wiener bérház 9—263 6. 12

HÁLÓSZOBÁKAT legolcsóbban, bizalommal csak bőgési bútoruzletéből vásárolhat Előtvös-utca 66. 9—1204 6. 1

NINCSEN fényes kirakatunk, bútort tehát olcsón adunk, Brilli bútoruzlet, Piac-u. 71. Udvarban. 9—1795 8. 1.

ÖSSZEHAJTÓS vaságy eladó. Mikszáth-u. 10. 9—56 vv.

ELADÓ modern konyhakredenc, varrógép, kis Singer, komót felső résszel, furnéros. Érdeklődni Csapó 81., asztalcsműhelyben hétfőn 11 órától 2 óráig. 9—130

GYÖNYÖRŰ, szép antik keményfa, fehérmárványos ebédlőszekrény, metszett tükör, kihúzhatós asztal és 6 drb nádfonatú faragott székkel együtt jutányosan eladó, Sinay Miklós-u. 13. szám. 9—179

EGY 250x115 nagyságú keleti yamud alágan bocharaszőnyeg eladó. Arany János utca 4. földszint. 9—547

BÚTOROZOTT SZOBA (10)

KERESEK egy különbejáratú bútorozott szobát ágynemüvel azonnalra. Ajánlatokat: Állatforgalmi, József kir. herceg-utca 12. Telefon 11—43. 10—171

BÚTOROZOTT szobát keresek. Cim a menetjegyirodában. Villasor előnyben. 10—76

BÚTOROZOTT szoba külön bejárattal, ágynemű nélkül kiadó belvárosban magános úrnak vagy katonatisztnek. Cim: Központi Drogéria, városház. 10—176

KIADÓ elegánsan bútorozott szoba úrnak fürdőszobával. Cim a kiadóban. 10—528

MAGÁNOS tisztviselő keres különbejáratú bútorozott szobát a Nagyerdő területén. Ajánlatokat „Tiszta" jeligére a kiadóba. 10—73

KERESEK 15-ére különbejáratú bútorozott szobát. — Cim: Arany János utca 1. cipészműhely. 10—554

KIADÓ LAKÁS KETTŐ SZOBÁS (44)

KÉTSZOBÁS tiszta lakás keresztyén úriházban kiadó. Cim a kiadóban. 44—168

LAKÁSCSERE (53)

UDVARI kis szobát villanyvilágitással elcserélném hasonlóval vagy száraz pincelakással, Wesselényi-u. 115 4. ajtó. Pacelt Rezsőne. 53—141

GETTÓ területében levő családi házam parkirozott udvarral elcserélem Simonyi-úti villatulajdonnal, esetleg ráfizetéssel. Csokonai-utca 30. sz. alatt. 53—138

EGY szoba, konyhás lakásomat zsidó negyedben levő lakással elcserélem. Kemény, Béthlen-u. 8. 53—173

KÉT szoba, konyhából álló lakásomat zsidó negyedben levő lakással elcserélem. Özv. Grósz L-né, Csapó-u. 19. 53—172

UTCAI szoba, konyhás, spájzos zsidó területen levő lakásomat elcserélném nem zsidó területen levővel. — Zsák-utca 15. Első ajto. 53—532

NÉGY parkettás szobás modern lakásom elcserélném a Gettóban levővel, Werbőczy utca 6. 53—543

ELCSERÉLNÉK 2 parkettás, fürdőszobás, balkonos lakást hasonlóval a gettóban, Fodor, Szent Anna u. 2 szám. 53—642

FŐTÉR melletti utcában háztulajdonos elcserelne 3 szobás, parkettes, összkomfortos lakását gettóbelivel. Telefon 26-60. 53—553

BELTERÜLETI szoba konyha, spájz, pinces lakásomat elcserélném olyan különálló nagyobb lakással, ahol csendes iparnak való mellékhelyiségek vannak. Lehet külsőség is, vagy közli falu. Cim a kiadóban. 53—164

RÁDIÓ (58).

EGY 4+1-es Telefunken rádió eladó. Teleki 58. 58—156

EGY ötlámpás varázsszemes rádió elköltözés miatt sürgősen eladó. Tóth Árpád-utca 20. Utolsó ajtó. 58—181

VEGYES (68).

KÖLCSÖNVENNÉK egy női varrógépet heti vagy havi fizetésre. Cim a kiadóban. 68—154

LAKÁST KERES (52)

BÚTOROZOTT lakást keresek azonnalra, Cim a kiadóban. 52—166

HASZNÁLT RUHA, CIPŐ (69)

FELNŐTTRE egy jókarban levő viharkabát eladó. Virág-utca 21. 69—134

VÁROSI bundát magas termetre teljesen jó állapotban megvesznek. Bartha temetkezés, püspöki palota. 69—534

VEGYES (68)

KENYÉJHÉJ nagy tételben eladó. Józsa fűszeres, Hatvan-u. 53. 68—537

FEHÉR és szürke gránit sirkő eladó. Rákóczi-u. 18. 68—958

ZSÁVOLY zubbony, nadrág és egy mikádó eladó. Bethlen 12. Paplanvarroda. 68—111

INGÓSÁG VÉTEL VEGYES (37)

AKTATÁSKÁT jókarban levőt, jó békebeli minőségben veszek. Cim a kiadóhivatalban. 37—58

BORSZIVÓ gumitömlőt, 5 m kerecsek piros színben. Cimeket a pénztárnál kérem leadni. —618 vv.

EGY petrofortartályt keresek megvételre. Ingóságközvetitő, püspöki palota. 37—545

INGÓSÁG ELADÁS VEGYES (36)

TÁSKA, vasutasoknak való, meg békebeli bőrből, alig használt, eladó. Hatvan-u. 24. Első lakás. 36—58

EPEDŐLÓCSILLÁR és hálószobába ágy fölé való villanylámpa eladó. Mikszáth-utca 10. 36—983

EGY 250x115 nagyságú keleti jamud algán bocharaszőnyeg eladó. Arany János utca 4. földsz. 36—85

ÜRES cipősdoboz nagyobb mennyiségben eladó Kontsek cipőüzletében. 36—87

FŰKRÓC, prima gyapju, bevonulónak alkalmas, ugyanott egy szürke teli kabát egy fekete öltöny, egyszerű ingóság eladó. Piac-u. 46. Sóvári. 36—157

NÉGY darab láda eladó, — Sarok-u. 8. 36—175

GAZDASÁGI ESZKÖZ (24)

ELADÓ egy-két lóra való gyepló. Német-u. 29. sz. 24—156

EGY strájszeker gumikerekkel eladó. Érdeklődni lehet Teleki 96. 24—100

GAZDASÁGI TERMÉNY (25)

FÜGEFÁT vegyen udvarába, kertjébe, szép diszfa és ehető kes gyümölcsöt is terem. Hatvan-u. 24. 25—767 vv.

BURGONYA, vetnivaló, ebtésnek való és répa eladó. Miklos 36. 25—800

GYÖNGYVIRÁG, orgona, tulipán eladó. Külsővásárter 9. 25—

ELADÓ HÁZ (17)

A KÜLVÁROS területén 300 négyszögöl területtel tiszta csertégláből épült ház eladó. Cim a kiadóban. 17—544

INGATLANT KERES MEGVÉTELRE (38)

TELKET vagy kisebb házat megvételre keresek. Tóth, Székely hadosztály-u. 20. 38—556

ELADÓ ÁLLATOK 14

ORIÁS belga nyulaimat áthelyezés miatt olcsón eladom. Anyák, bakok és választási süldők nagy választékban. Gyolcsos-u. 8. (István-utból.) 14—170

HASAS koca eladó. Görbe-utca 1. 14—178

PULI ebet keresek, tiszta és fekete fajtát. Simonffy-utca 47. 14—109

ELADÓ három család méh kettő hunor, egy kisbocorádi. Ugyanott hatvan darab nyirás előtti angóranyul ketrecestől. Nagy Károly, Sárand 25. 14—110

Szerkesztésért felelős:
PÁLFI JÓZSEF.
Kiadásért felelős:
IFJ SZICETHY GYULA
főszerkesztő, a. igazgató
Kiadja és nyomja:
TISZÁNTÚLI KÖNYV- ÉS LAPKIADÓ RT.
Műszaki vezető:
SZIGETHY KÁROLY.